

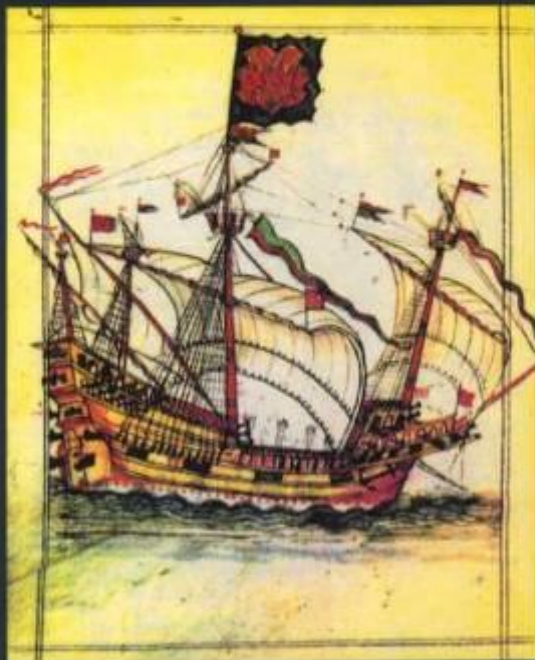
VWO Zuidoost-Azië in beeld

Par. 2.1.

Dr. E. M. Janssen Perio

EEN NIEUWE WERELD

*Europese ontdekkingsreizen
en renaissance rond 1500*

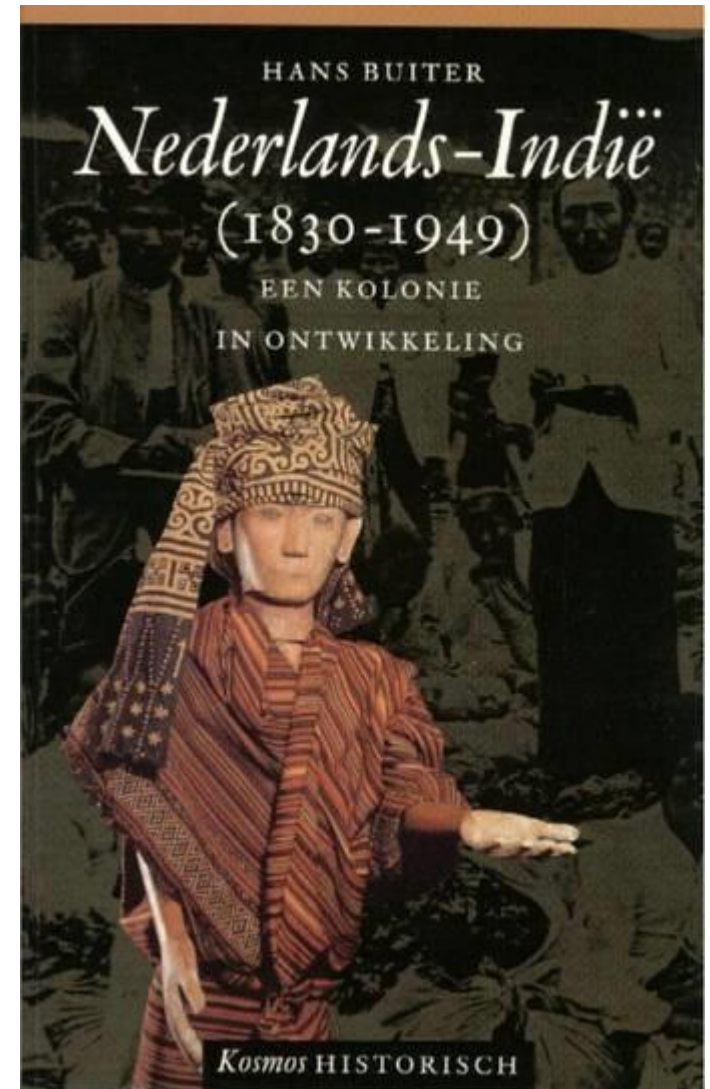
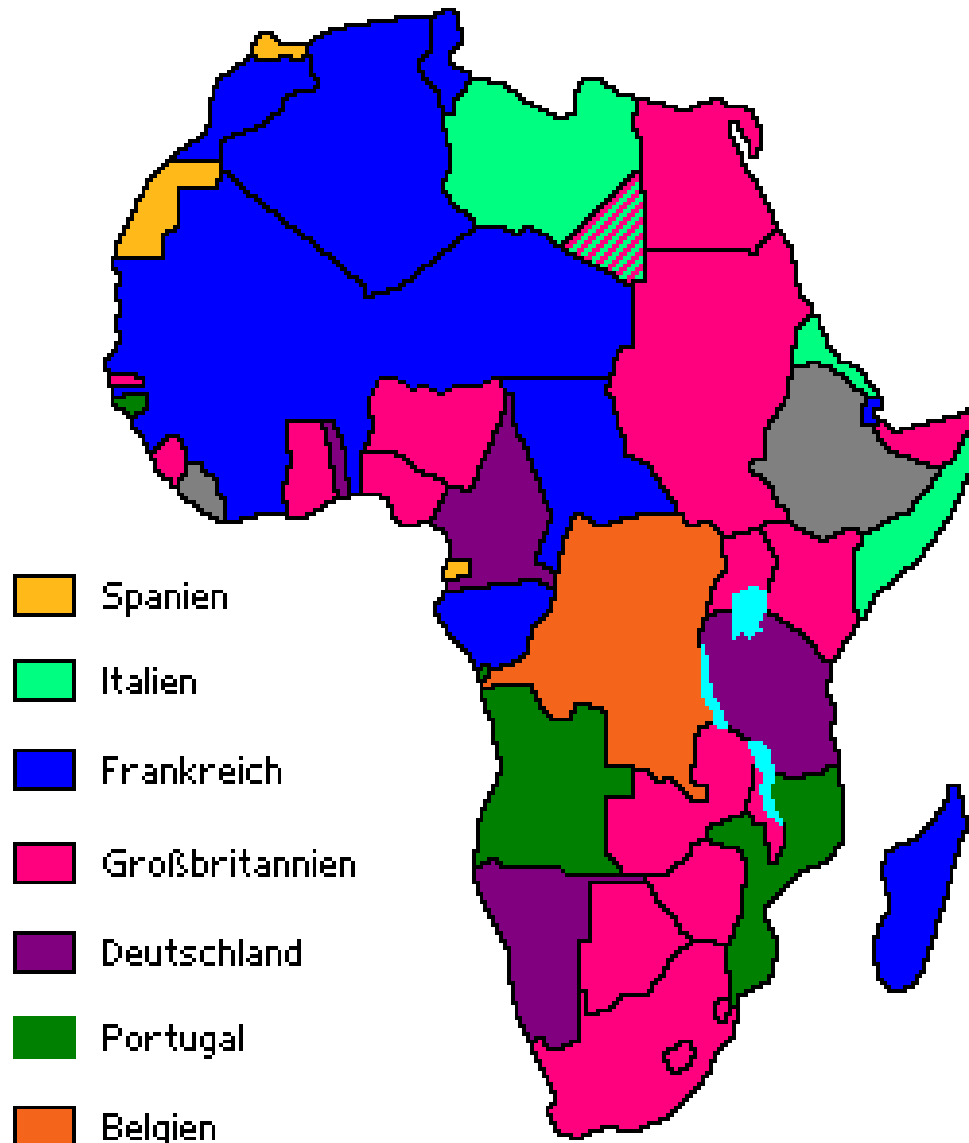


AMBO

Twée soorten koloniën:

- Vestigingskoloniën
- Exploitatiekoloniën

Uitbuiting in koloniën



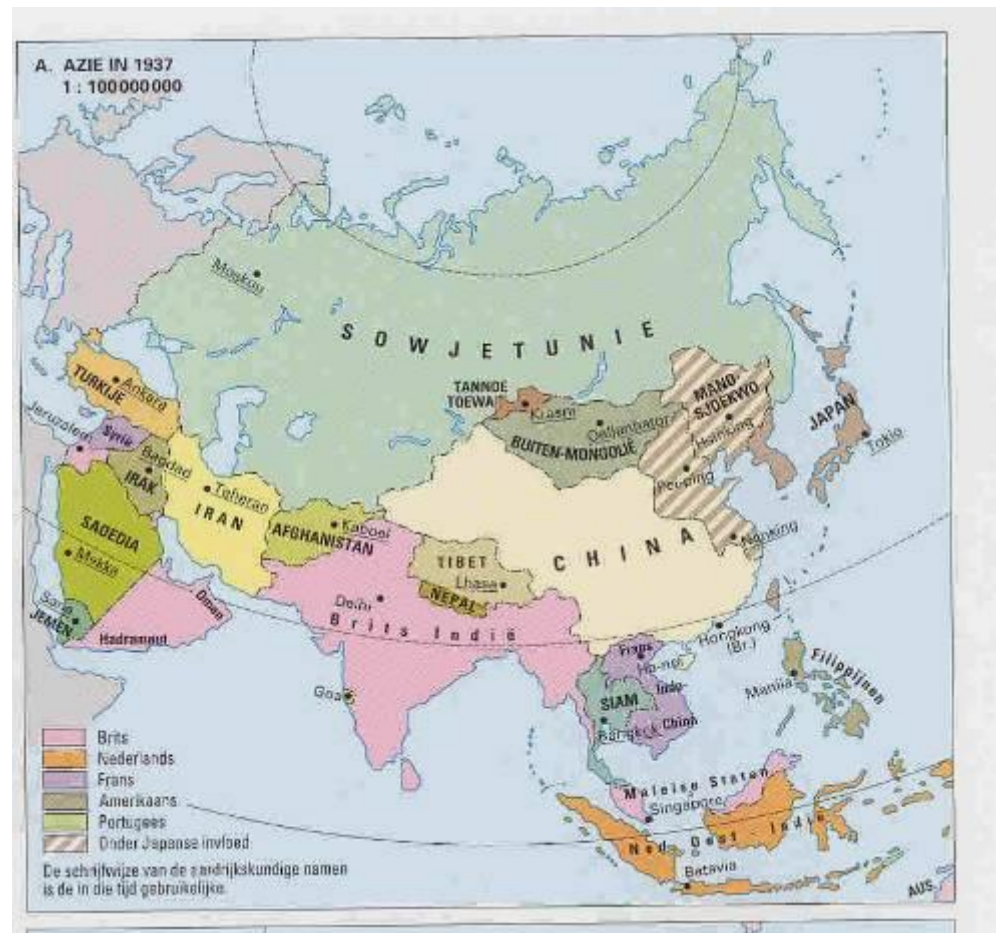
Koloniën in Afrika in 1913

Koloniën

- ▶ Alle landen in Zuidoost-Azië, behalve Thailand, werden door Europese landen gekoloniseerd.



Russisch	Japans	Engels	Spaans
Chinees	Nederlands	Frans	geen koloniale invloed





Koloniën en de industriële revolutie hebben met elkaar te maken.

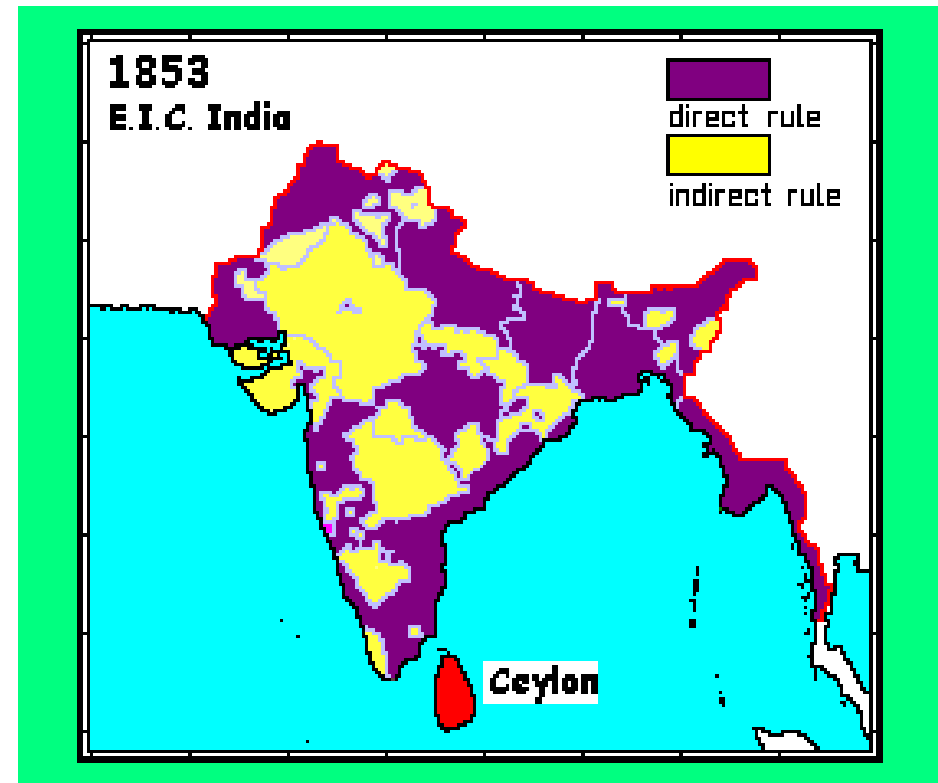
Opkomst van de industrie



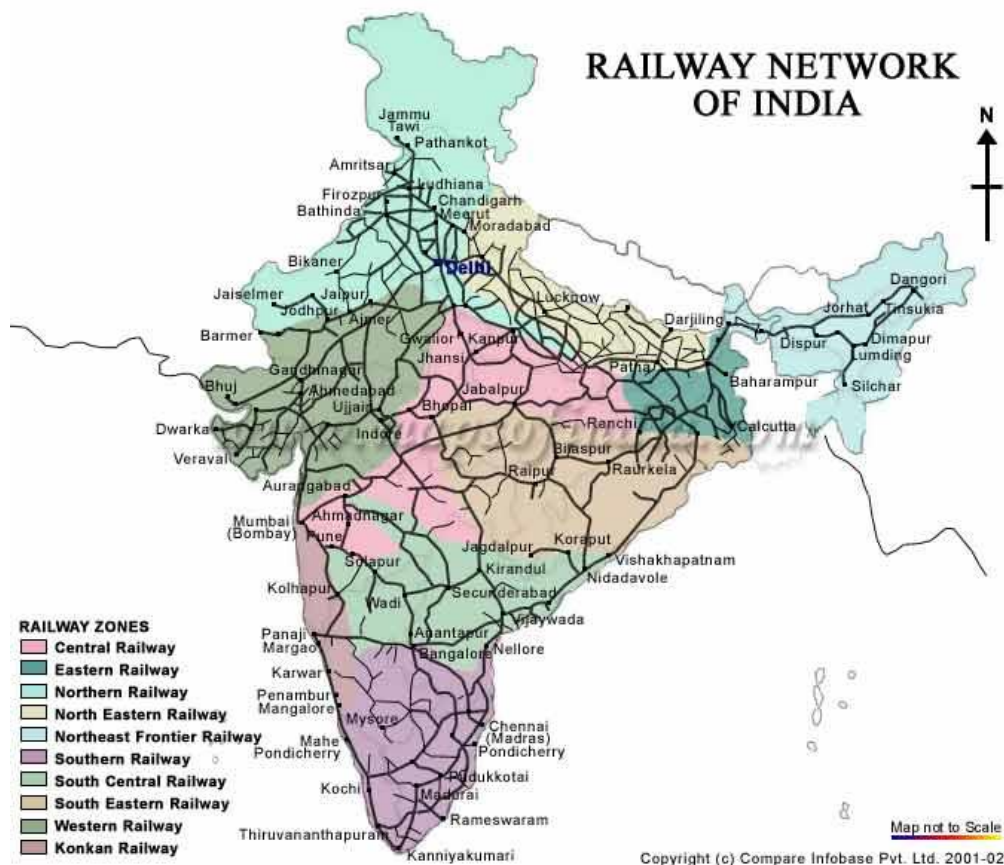


textielindustrie

India was een Britse exploitatiekolonie



[Filmpje over ongelijke kansen in India voor kinderen](#)



De eerste spoorlijnen waren op de kust georiënteerd.

Doel: afvoer van grondstoffen,
aanvoer van industrieproducten,
zoals kleding



Lancashire: textiel. Concurrent voor lokale Indiase nijverheid



Dus:

Koloniën leverden grondstoffen en koloniën
waren afzetgebied

Na WO II: dekolonisatie

Toelichting bij de geschiedenis van Indonesië

De VOC had veel te vertellen in Indië



VOC failliet → Indië werd in 1799 een officiële kolonie van NL

De onderwerping van prins Diponegoro aan luitenant-generaal Baron de Kock, 28 maart 1830. Nicolaas Pieneman, ca. 1830-1835

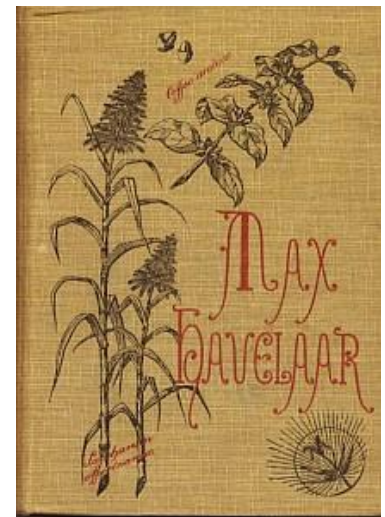


Het cultuurstelsel: 1830 – 1870.

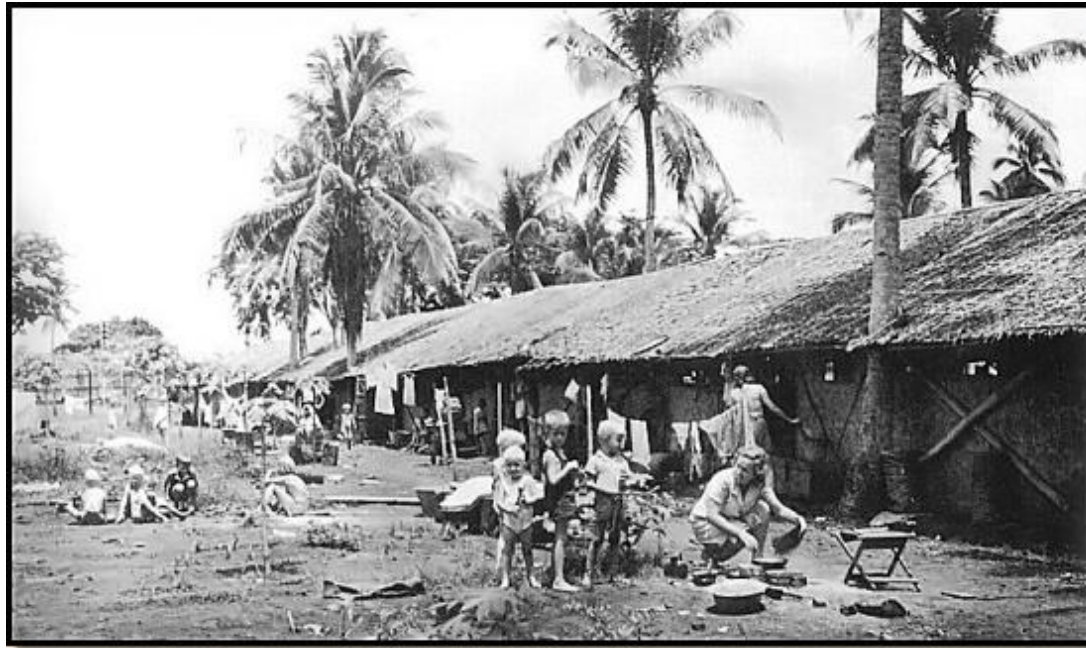
- Ingesteld door de Nederlanders
- Gunstig voor Nederlanders en plaatselijke hoofden
- 1/5 van land gebruiken voor Nederland
- Verplichte herendiensten(66 dagen per jaar)
- Lage lonen
- Aan de orde gesteld in 'de' Max Havelaar van Multatuli



2. Nederland en Indonesië: Het cultuurstelsel



Tweede Wereldoorlog: Bezet door Japan



“Jappenkamp”, 1944

Na de Tweede Wereldoorlog: Onafhankelijkheid van Indonesië



6. Nederland en Indonesië: Republiek Indonesia
(onafhankelijkheid)

Soekarno →



Pancasila

PANCASILA, THE FIVE PRINCIPLES

Today, the values of *Pancasila* constitute the state policy and the life philosophy of all Indonesians.

The star.



1 **Belief in one supreme God**

Indonesians believe in a God and most follow one of four great world religions—Islam, Buddhism, Hinduism, or Christianity.

The unbroken chain of humanity (the circles represent women, the squares men).



2 **Humanitarian ideals**

Indonesians do not tolerate oppression, either physical or spiritual.

The banyan tree.



3 **National unity**

In 1928 Indonesia's youth pledged to have one country, one nation, and one language, binding together the diverse peoples of the archipelago.

The head of a wild buffalo



4 **Indonesian-style democracy**

There is discussion (*musyawarah*) and mutual assistance (*gotong royong*) to reach consensus (*mufakat*). It is also referred to as *Pancasila*-style democracy.

Sprays of cotton and rice.



5 **Social justice**

An equal distribution of welfare and the protection of the weak.

1965: Soeharto aan de macht → vervolging communisten



Aan de macht tot 1997
Corruptie

Nu:

- Regionale autonomie
- Winsten uit regio's naar regio's zelf

Naam	Periode	Bijzonderheid
Soekarno	1945-1967	geleide democratie
Soeharto	1967-1998	Nieuwe Orde
Habibie	1998-1999	
Gus Dur	1999-2001	
Megawati Soekarnoputri	2001-2004	dochter van Soekarno
Susilo Bambang Yudhoyono	2004-heden	

Na de dekolonisatie: politieke onrust in Z.O. Azië en zelfs burgeroorlogen



Par. 2.1. De koloniale invloed in Zuidoost-Azië. Wat moet je weten en kunnen?

7c 2. de erfenis van het kolonialisme en van oorlogen in de regio, voor zover relevant voor de ontwikkelingsprocessen

In dit verband kan hij:

Voorbeelden geven van (neo)koloniale structuren die huidige ontwikkelingen beïnvloeden, bijvoorbeeld t.a.v. de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen.

Aandachtspunten:

- De (neo)koloniale (infra)structuur heeft invloed op de economische ontwikkeling.
- In een aantal landen hebben postkoloniale oorlogen ontwikkelingsprocessen lange tijd tegengehouden.

Belangrijke werkwijzen:

Het leggen van relaties tussen het (post)koloniale verleden en huidige ontwikkelingen.

Belangrijke begrippen:

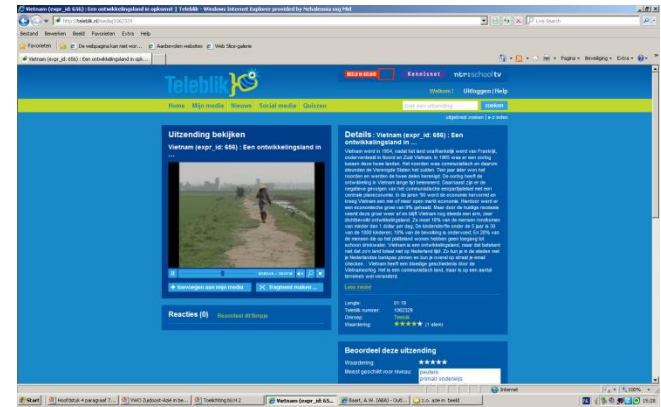
Kolonialisme / Neo-kolonialisme
Erfenis van het kolonialisme:

afhankelijkheidsrelaties
duale economie
fragmentarische modernisering
plantagelandbouw
koloniale (infra)structuur

Welke invloed heeft de koloniale overheersing gehad op de economische ontwikkeling van...	Geef antwoord op de vraag en noem belangrijke zaken
Vietnam, Laos en Cambodja	
Vietnam	
Laos	
Cambodja	
Myanmar, Maleisië, Singapore, Brunei	
Myanmar	

Zijn er post-koloniale oorlogen geweest in ... en wat kan je daarover opmerken?	Geef antwoord op de vraag en noem belangrijke zaken
Vietnam, Laos en Cambodja	
Vietnam	
Laos	
Cambodja	
Myanmar, Maleisië, Singapore, Brunei	
Myanmar	
Maleisië	
Singapore	

De Vietnamoorlog: (1957 – 1975)



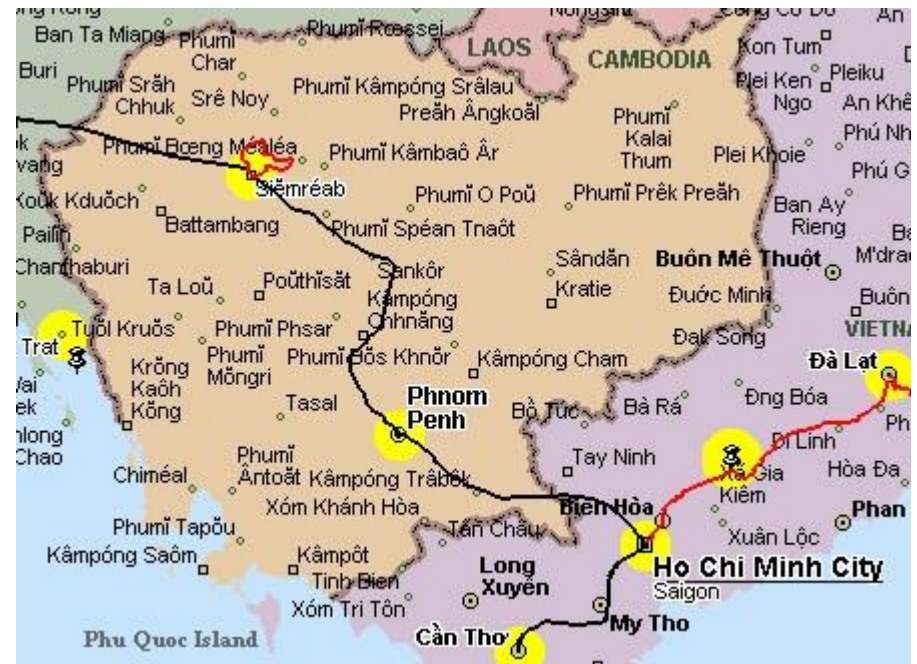
Viëtnam nu:

- Nog steeds communistisch (één partij)
- Vanaf 1986 hervormingen en meer betrokken bij de wereldeconomie
- Het is een achterblijver in Zuidoost-Azië

1 – 3 miljoen doden in de oorlog in Cambodja



Vanaf 11:00 – 19:00



Pol Pot



Cambodja nu:

- Koninkrijk
- Instabiel land, maar de laatste decennia iets rustiger
- Steeds meer toerisme

Overige begrippen par. 2.1.

- Bevolkingslandbouw
- Cultuurstelsel → ondernemingslandbouw
- Spread-effecten en backwash-effecten
- Fragmentarische modernisering
- Rurale differentiatie



Bevolkingslandbouw

- voedingsgewassen
- geringe
bedrijfs grootte



Ondernemingslandbouw

- handelsgewassen
- grootschalig

Ondernemingslandbouw

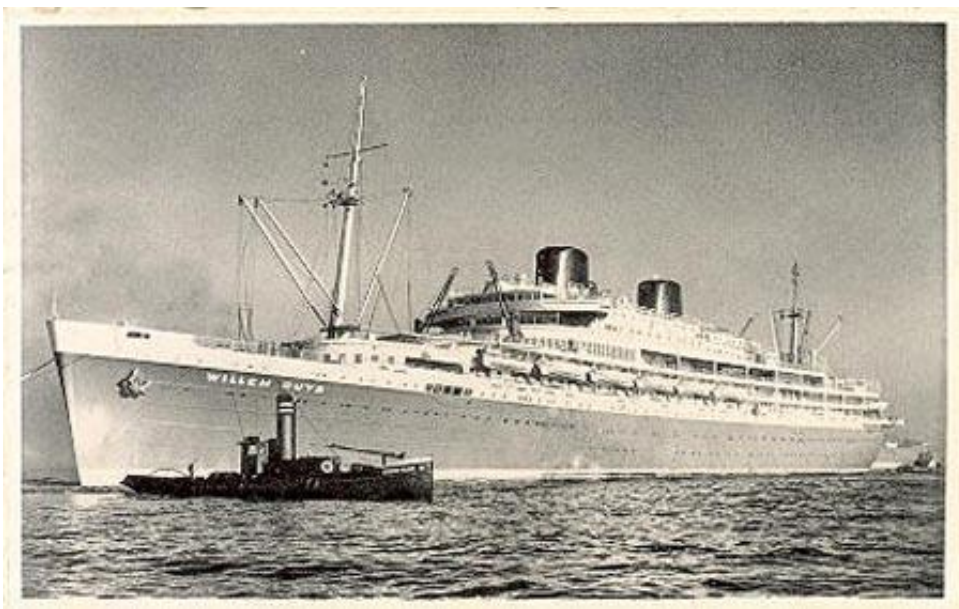
- Opgezet in de koloniale tijd
- wetenschappelijke kennis, machines, kunstmest en beschermingsmiddelen
- Exportgericht
- Relatief weinig arbeiders
- Rubber, koffie, palmolie, tabak, thee, kopra, cacao, peper en andere specerijen













Rurale differentiatie

Grote verschillen in ontwikkeling tussen rurale gebieden

Fragmentarische modernisierung



Par. 2.2.

- - Z.O. Azië in Beeld: H. 1 t/m 3
- - Globalisering: H. 1 t/m 3
- - Systeem Aarde: H. 1 t/m 3
- - Basisbegrippen en kaartvaardigheden

Deze par. gaat over:

- Welke economische ontwikkelingsprocessen hebben zich sinds 1975 in ZO-Azië voorgedaan?
- Hoe zijn deze processen te verklaren?

Het wereldsysteem

Hoe functioneert ons wereldsysteem?

1. Wie heeft er macht?
2. Wie heeft welke functie?
3. Welke relaties zijn er?

Wereldsysteem

CENTRUM	SEMIPERIFERIE	PERIFERIE
MACHT: POLITIEK en HOOFDKANTOREN		
RIJK	MINDER RIJK	ARM
KENNIS (UNIV) en TECHNIEK		
GOEDE INFRASTRUCTUUR		SLECHTE INFRASTRUCTUUR
ENORME CONSUMPTIE	GROEIENDE AFZETMARKT	
DE-INDUSTRIALISATIE	TOENAME INDUSTRIE	LEVERT LAND- EN MIJNBOUWPRODUCTEN EN LAAGWAARDIGE PROD
PROFITEERT VAN DE (SEMI-) PERIFERIE		IN DIENST VAN HET CENTRUM



❑ Centrumlanden / kernregio's

- Economisch hoogontwikkeld
- Kennis- en technologie-intensief
- Hoge arbeidsproductiviteit
- Grote variatie in goederen en diensten
- Veel hoofdkantoren van mno's
- Grote mondiale invloed
- Intensieve handels- en kapitaalsstromen
- Grote politieke macht



❑ Semiperifere regio's

- hoge industrialisatiegraad
- lager gemiddeld inkomen per hoofd
- sterk onder invloed van centrumregio's
- op kernregio's georiënteerde export van industrieproducten

❑ Perifere regio's

- Accent op landbouw en mijnbouw
- Fragmentarische modernisering
- Gemiddeld lage productiviteit
- Inkomen per hoofd laag
- Export landbouw- en/of mijnbouwproducten
- Export laagwaardige industriële goederen



Kernlanden:

- 1 hoge productie, arbeidsproductiviteit en inkomen;
- 2 intensieve handelsrelaties;
- 3 vestigingsregio's van hoofdkantoren van multinationals;
- 4 concentratie van economische en politieke macht.

Semiperifere landen:

- 1 lage tot middelhoge inkomens;
- 2 hoge industrialisatiegraad;
- 3 exportgericht (vooral met kernlanden);
- 4 gedomineerd door kernlanden.

Perifere landen:

- 1 lage productie, arbeidsproductiviteit en inkomen;
- 2 export van landbouw- en mijnbouwproducten;
- 3 gedomineerd door kernlanden (en semiperiferie).

Nu in centrumlanden: DE-industrialisatie: veel industrie vertrokken naar lage-lonenlanden

Gevolg: werkloosheid in Westen, ook bij andere bedrijven





Door de globalisering
draait London goed.



Globalisering leidde ook tot ongelijkheid binnen de nieuwe industrielanden

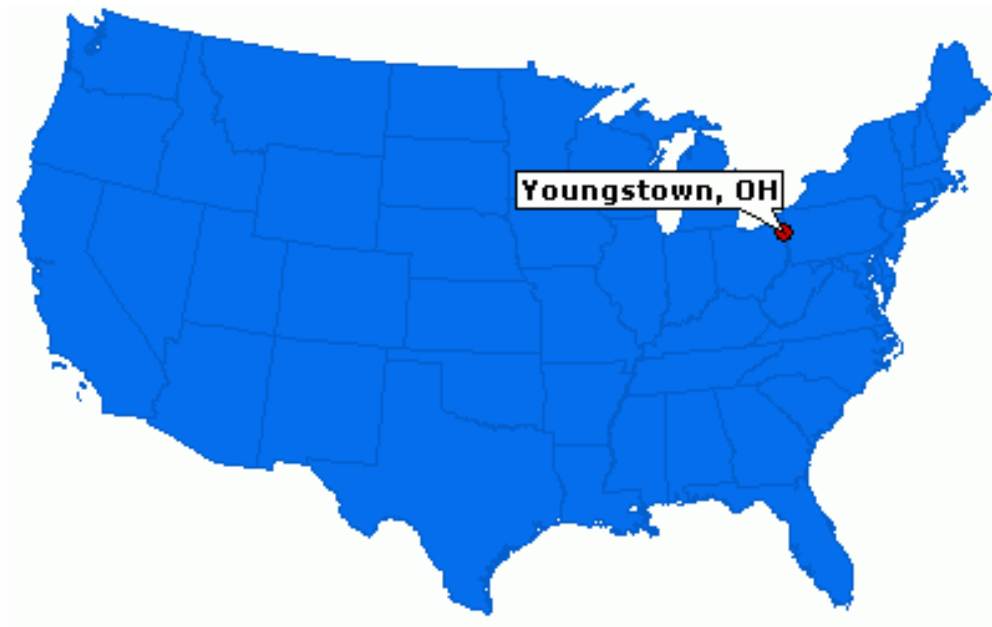
Thailand:



Bangkok



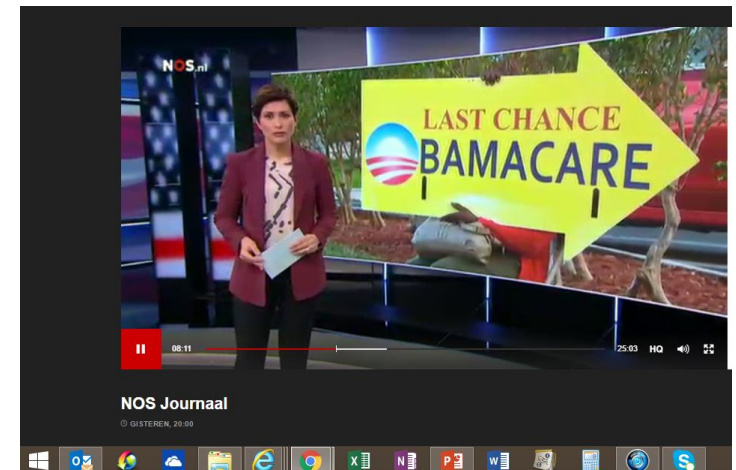
Na WO II: zware industrie werd veel kleiner →
naar ontwikkelingslanden: DE-NDUSTRIALISATIE



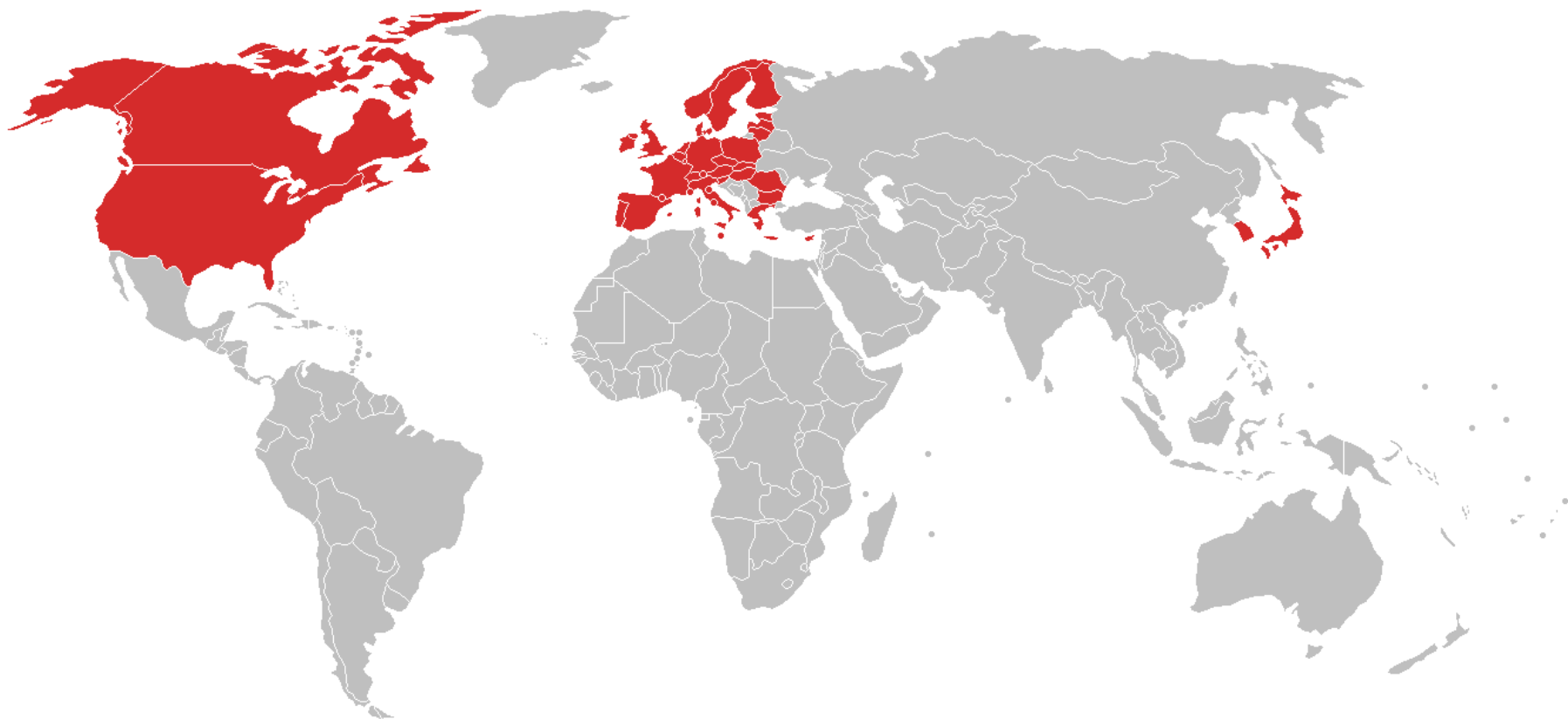
Rustbelt



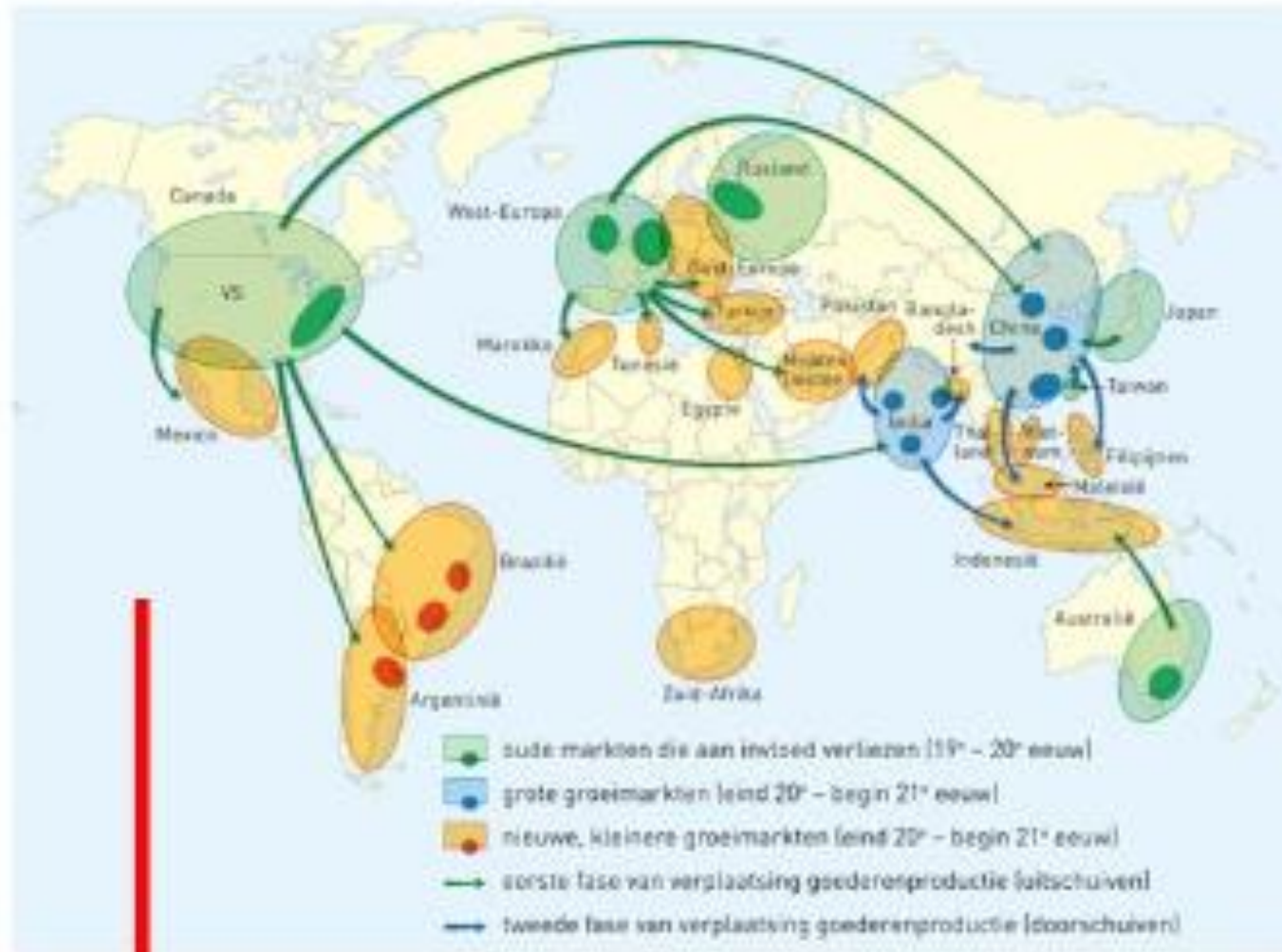
Obamacare en mijnwerkers
en kledingindustrie Myanmar



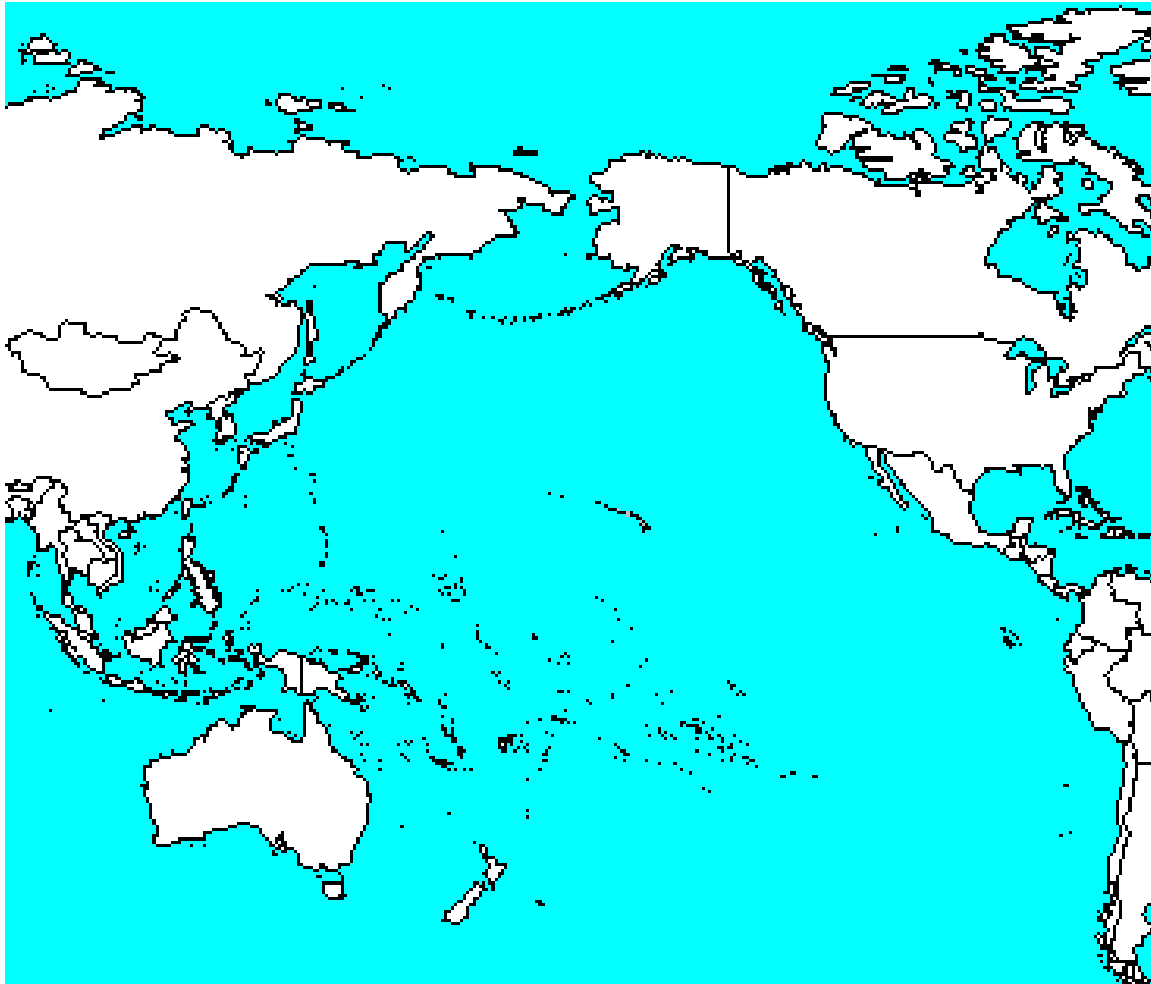
De triade



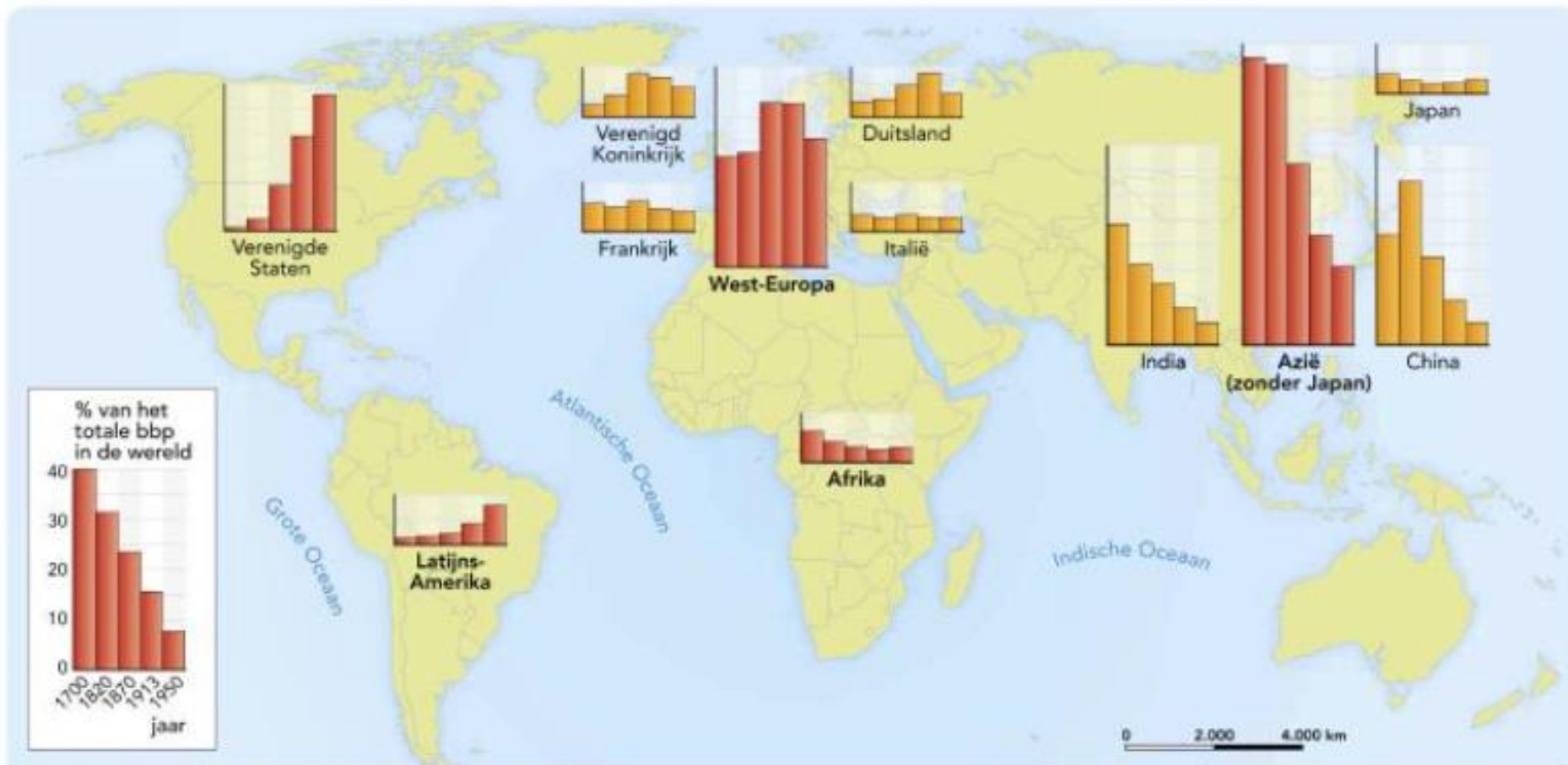
100



Mondiaal: De Grote Oceaan wordt steeds belangrijker







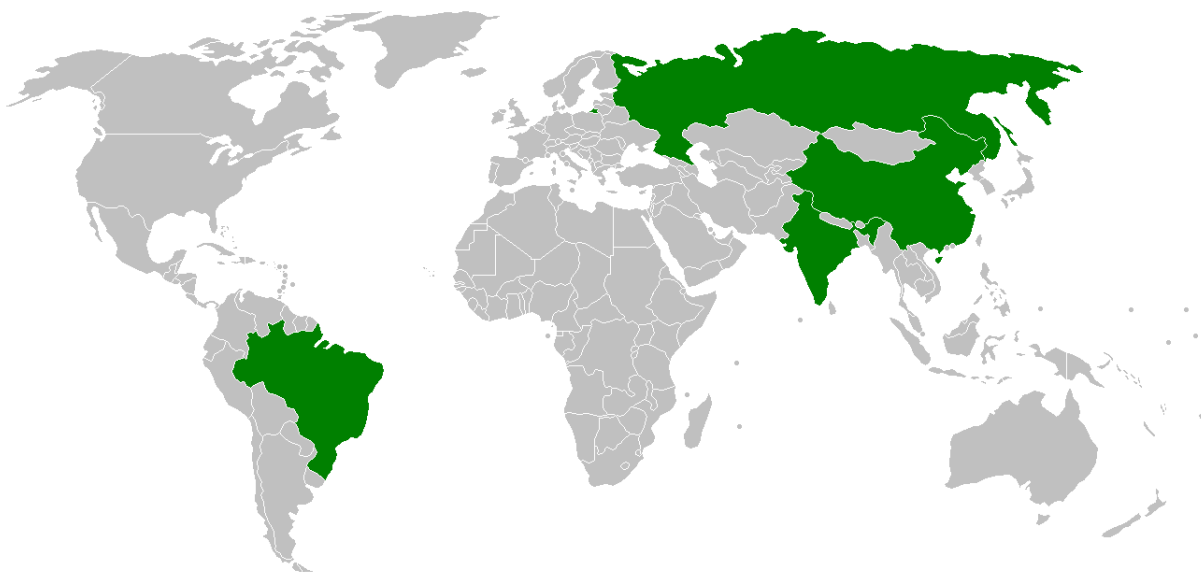
FIGUUR 2.9 Mondiale verschuivingen bbp, 1700 - 1950.

Global shift



Opkomende landen:

- BRIC
- BRICS
- BRICMIT



Niet alleen goederen worden verplaatst, er zijn ook
kapitaalstromen



Chinezen investeren veel buiten China

Voorbeelden:



Chinezen investeren veel buiten China

Voorbeelden:

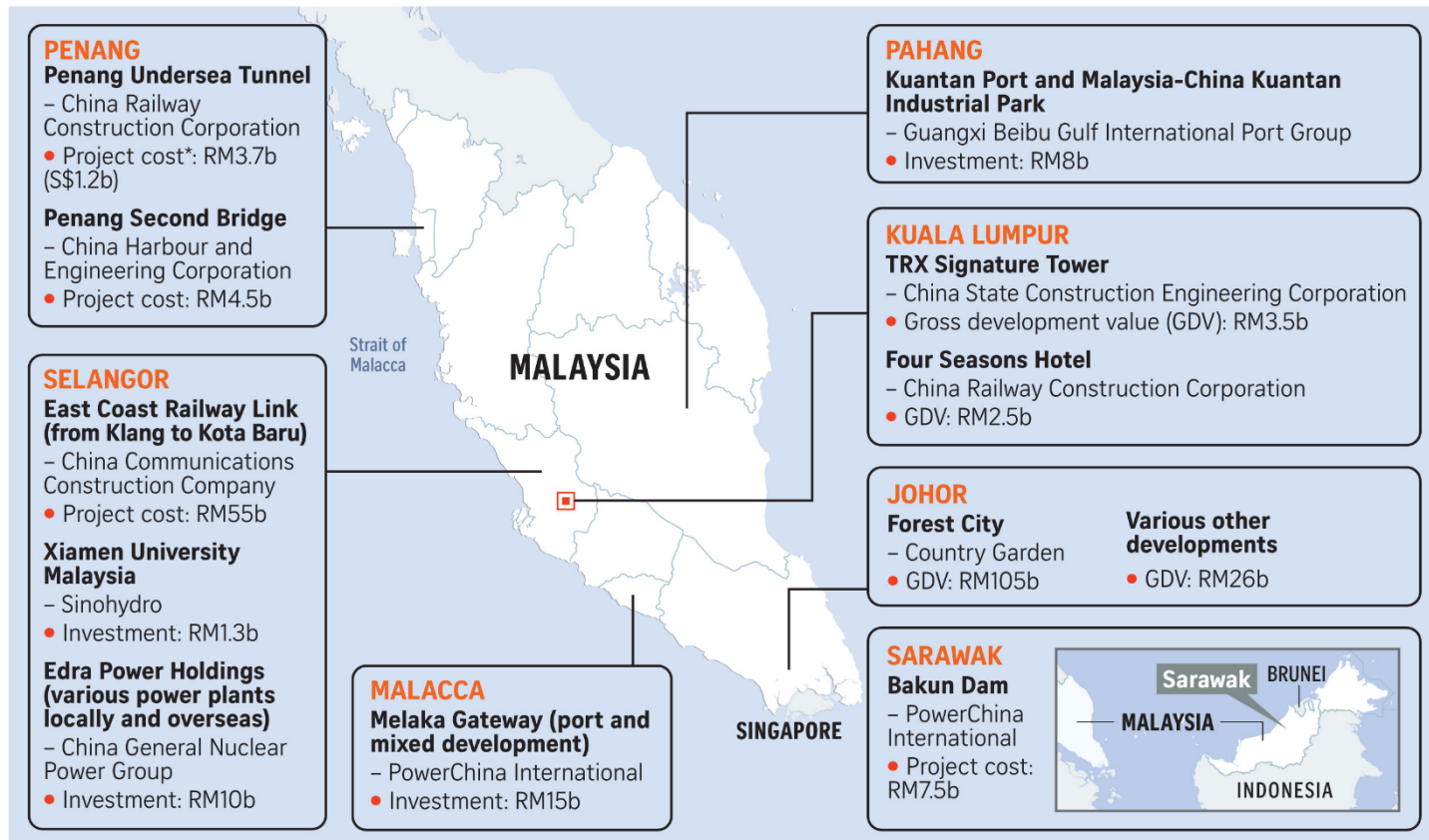


Haven Piraeus bij Athene

Chinezen investeren veel buiten China

Voorbeelden:

Some China projects and investments



Tegenreactie:

de Volkskrant

f t in ✉

ACHTERGROND FOREST CITY

De Maleisische premier Mahathir is bezig met een grote Chinese schoonmaak – en daardoor dreigt megaproject Forest City een spookstad te worden



Belangstellenden bekijken een maquette van het project Forest City in de Maleisische stad Johor Bahru.

Forest City, een nieuwe stad vol luxueuze appartementen, dreigt een spookstad te worden. Het moet voor Maleisiërs zijn, niet voor rijke buitenlanders, vindt de hoogbejaarde premier Mahathir. Hij wil een eind maken aan de 'uitverkoop aan China' van zijn land.

27 augustus 2018

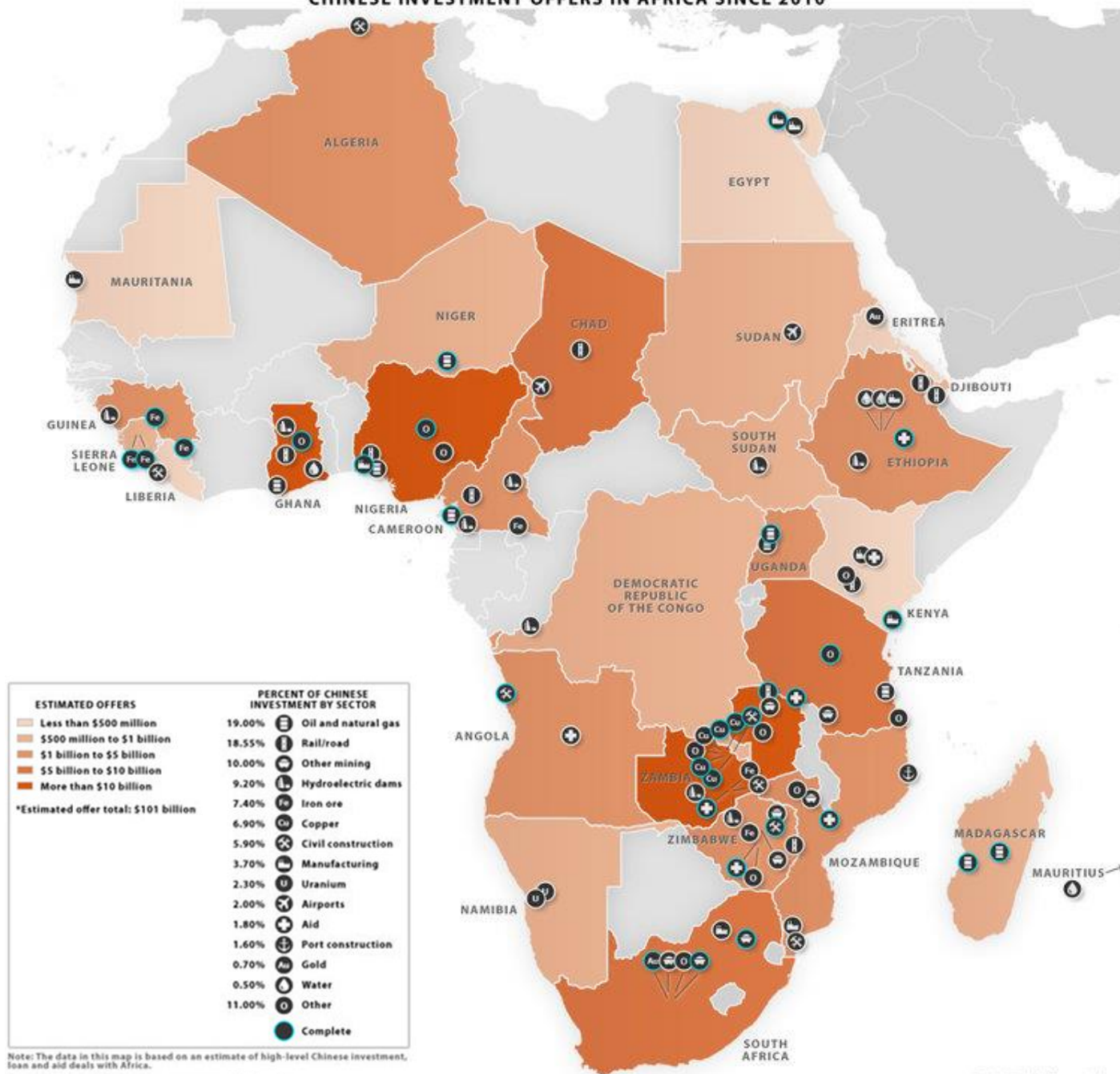
WHERE IS CHINA INVESTING?

Chinese Investments Since 2005 by Major Geographic Region (USD, billions)

<\$49 \$50-\$59 \$60-\$69 \$70-\$79 >\$80



CHINESE INVESTMENT OFFERS IN AFRICA SINCE 2010



Locatiefactoren / vestigingsplaatsfactoren

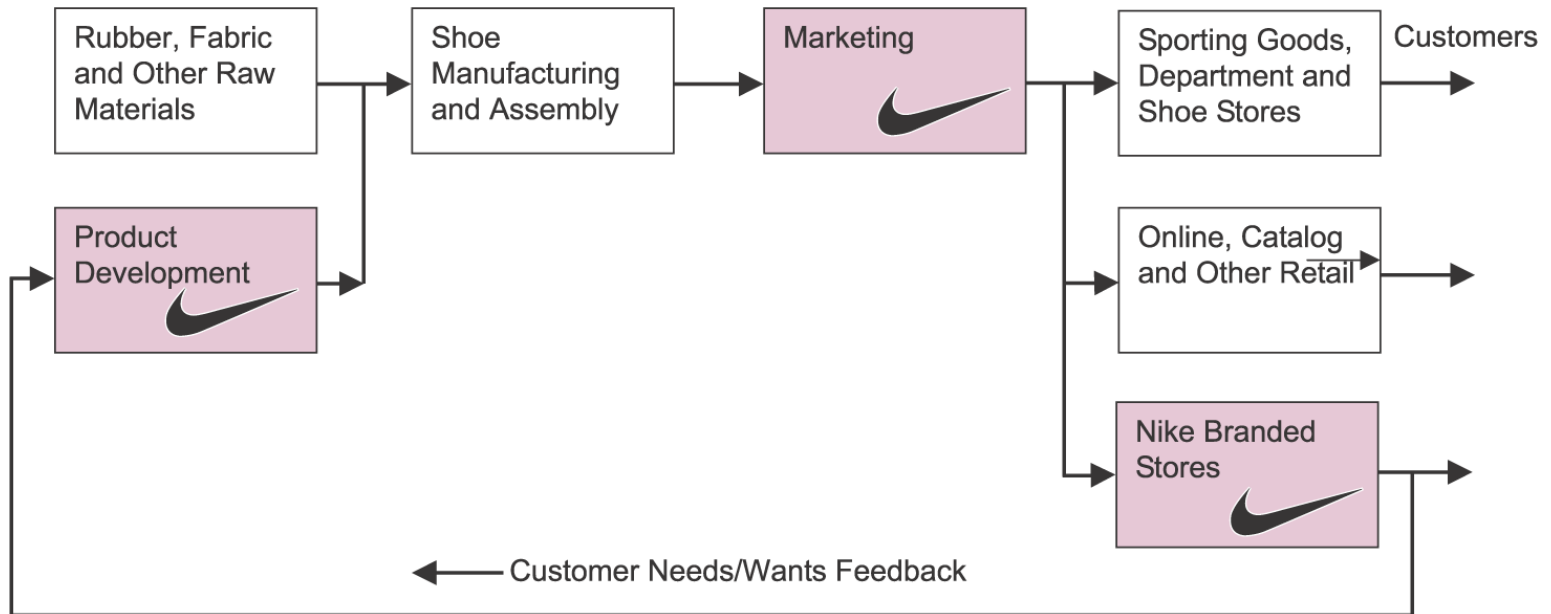
Een bedrijf is gevestigd...

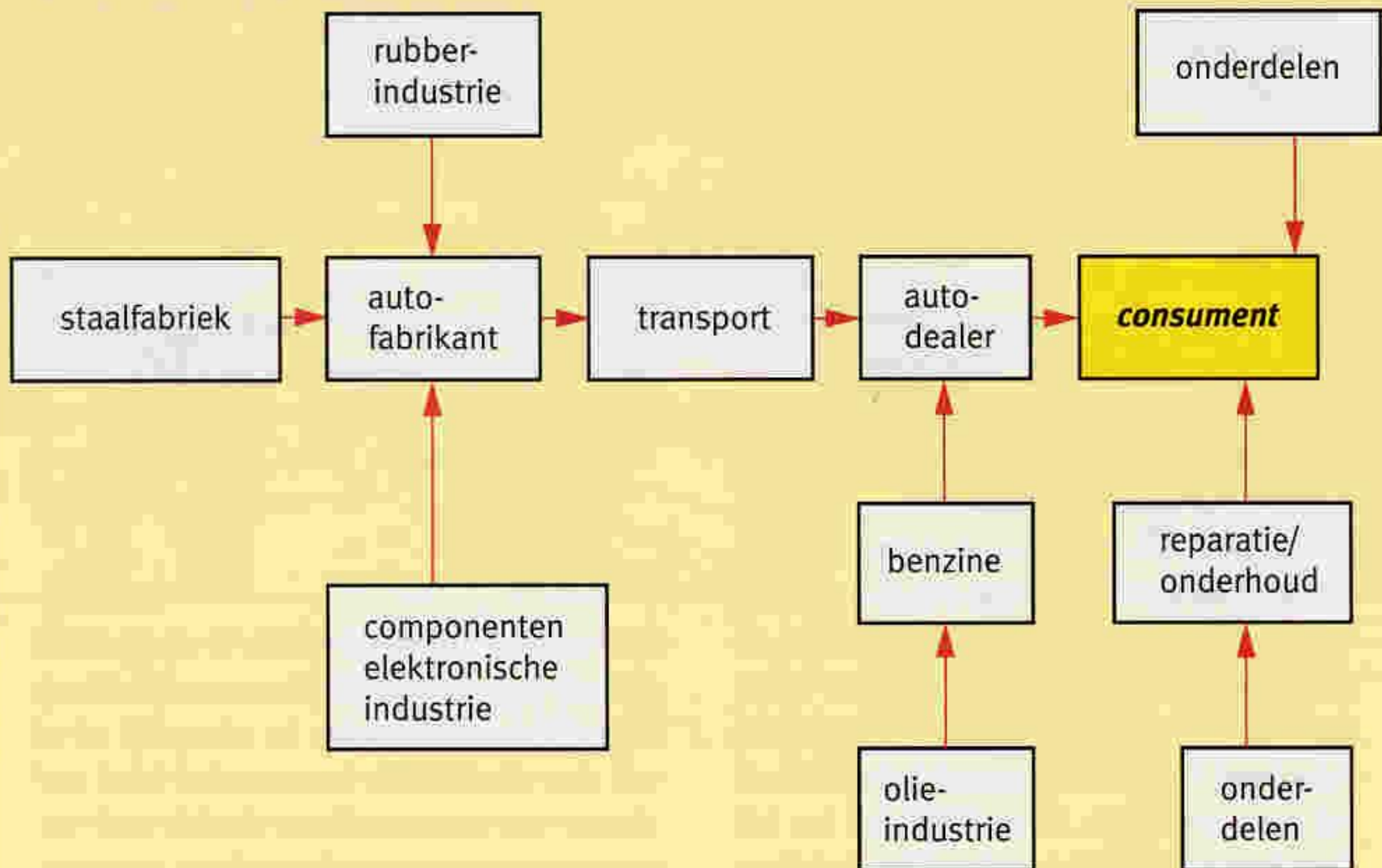
- bij de grondstoffen
- bij de afzetmarkt
- bij de arbeidsmarkt (lage lonen, hoog opgeleid personeel)
- bij goede infrastructuur
- bij andere bedrijven
- op een locatie met status
- in een goede woonomgeving
- waar het begon
- pol en ec stabiliteit
- goed ondernemersklimaat
- klimaat

Absolute en relatieve afstand

- Absolute afstand: afstand gemeten in km.
- Relatieve afstand: afstand gemeten in tijd, moeite of geld

De productieketen

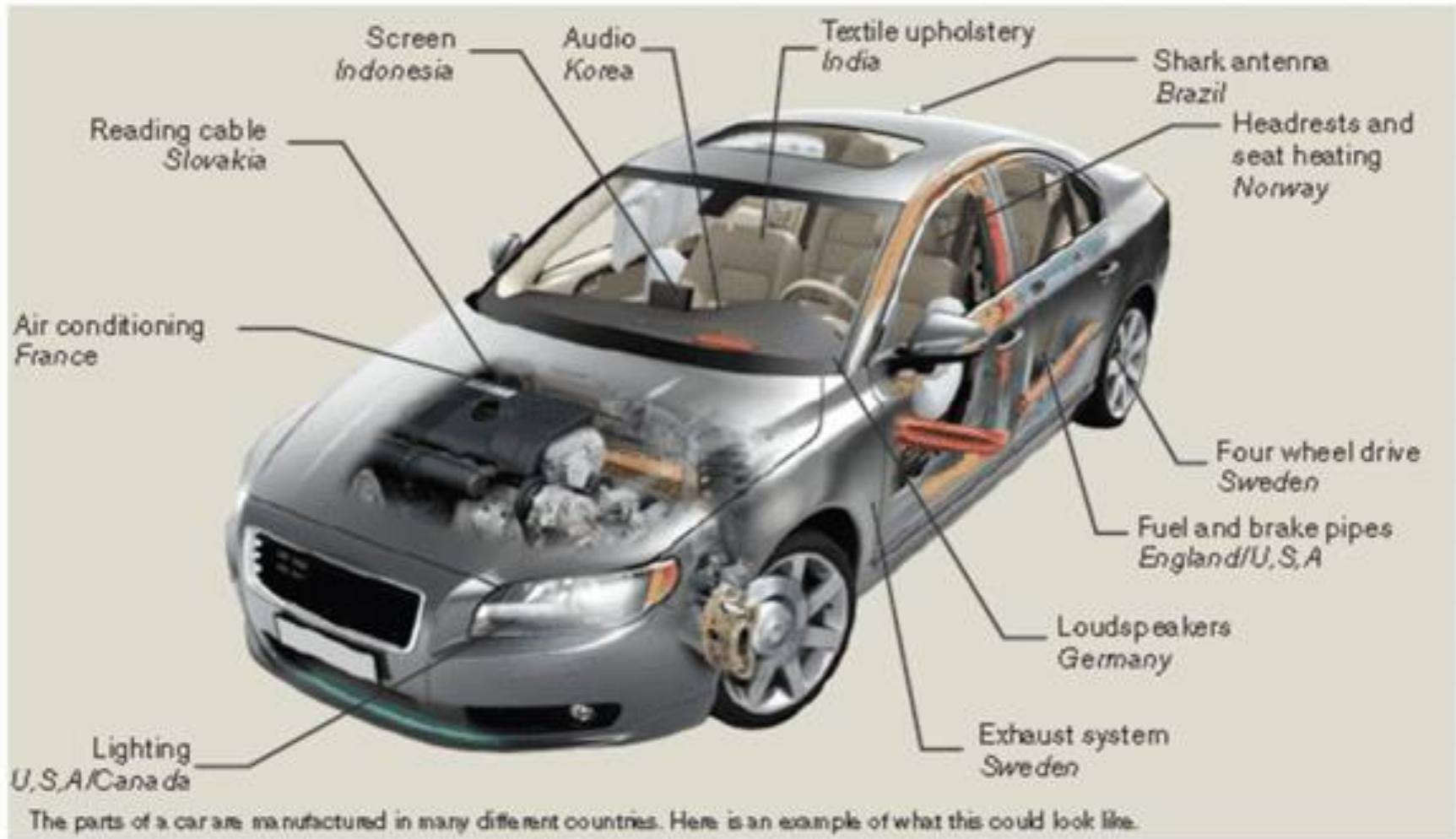


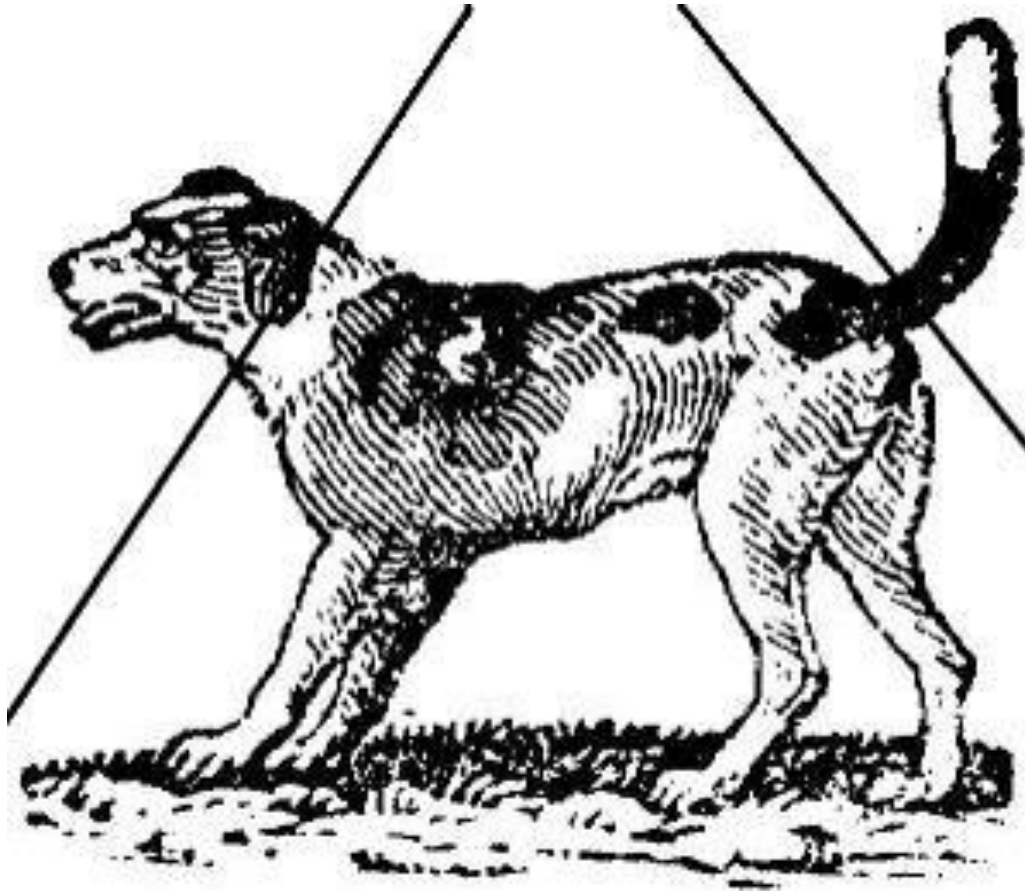


Een voorbeeld van een logistieke keten:

Overal waar een pijl staat, vindt over lange of korte afstand transport plaats.

Productieketen





Kop-staartbedrijven: Fase 1(ontwerp en ontwikkeling) en fase 3 (marketing en distributie) gebeuren in een rijk land. Fase 2 (fabricage) gebeurt in lage-lonenlanden. (vaak: steeds weer andere).

Productie 3 fasen (internationale arbeidsverdeling):

1. Research en development
2. Productie
3. Marketing en distributie

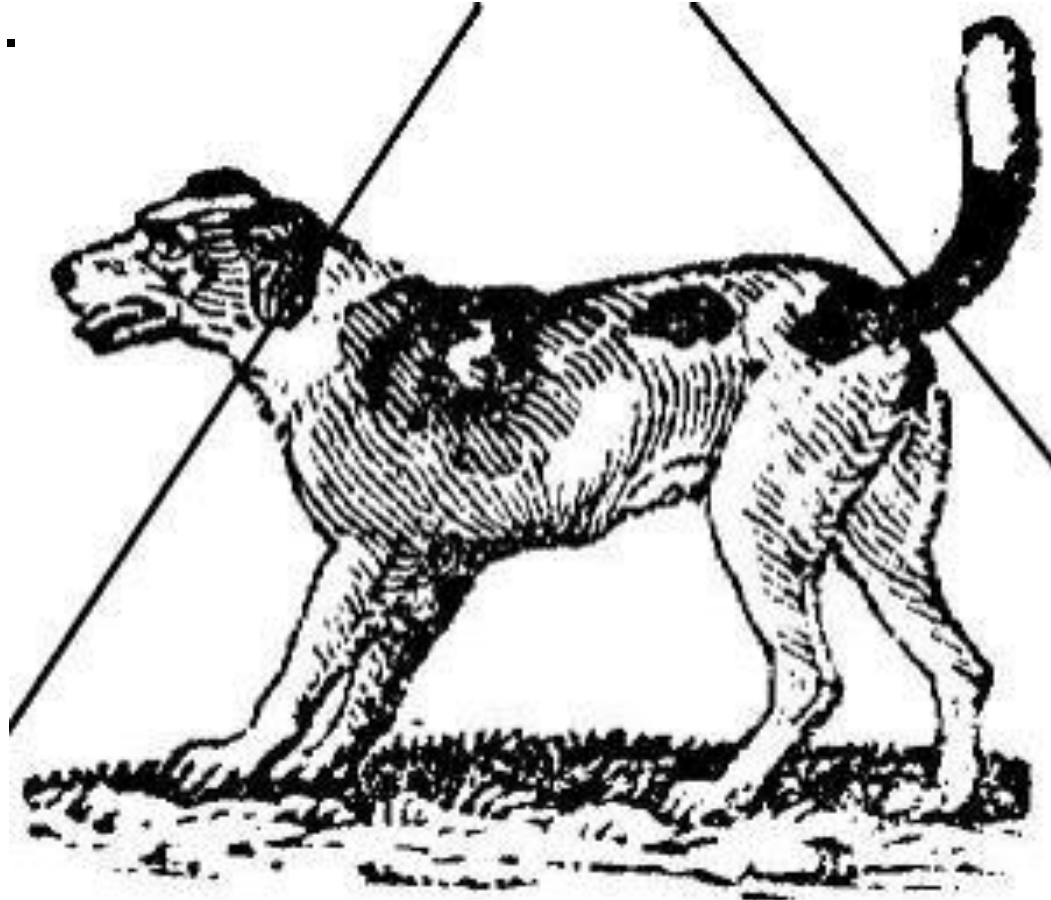
Waar? Een generalisatie:

1. Centrumlanden
2. Hightechindustrie: centrumlanden.

Andere industrie: semiperiferie en periferie (lagelonenlanden)

3. Centrum

Bedrijven die fase 1 en 3 bij elkaar hebben in het centrum, maar fase 2 in het buitenland: Kop-staartbedrijven.

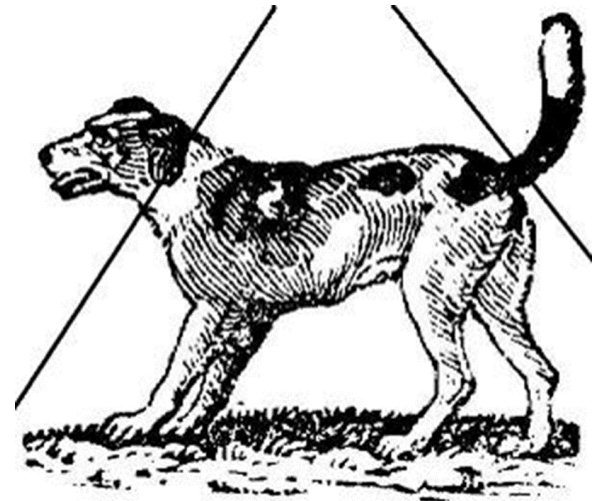


Kop-staartbedrijven: Fase 1(ontwerp en ontwikkeling) en fase 3 (marketing en distributie) gebeuren in een rijk land. Fase 2 (fabricage) gebeurt in lage-lonenlanden. (vaak: steeds weer andere).

Kanttekeningen

Natuurlijk zijn er ook bedrijven die de fasen 1, 2 en 3 in één land hebben.

Fase 1 en 3 steeds meer in semi-periferie en periferie.



Denk aan:

- Callcenter India
- China Blue



Denk aan:

- Callcenter India
- China Blue





Waarom belangrijk?

Callcenters



High-techbedrijven zitten graag bij grote agglomeraties



Agglomeratievoordelen voor high-tech-bedrijven

- Hoogopgeleide bevolking
- Goede infrastructuur (o.a. airports)
- Face-to-face contacten (andere bedrijven)
- Toeleveringsbedrijven



Een extra voordeel kan zijn:

Een mooie woonomgeving voor het hoogopgeleide personeel.

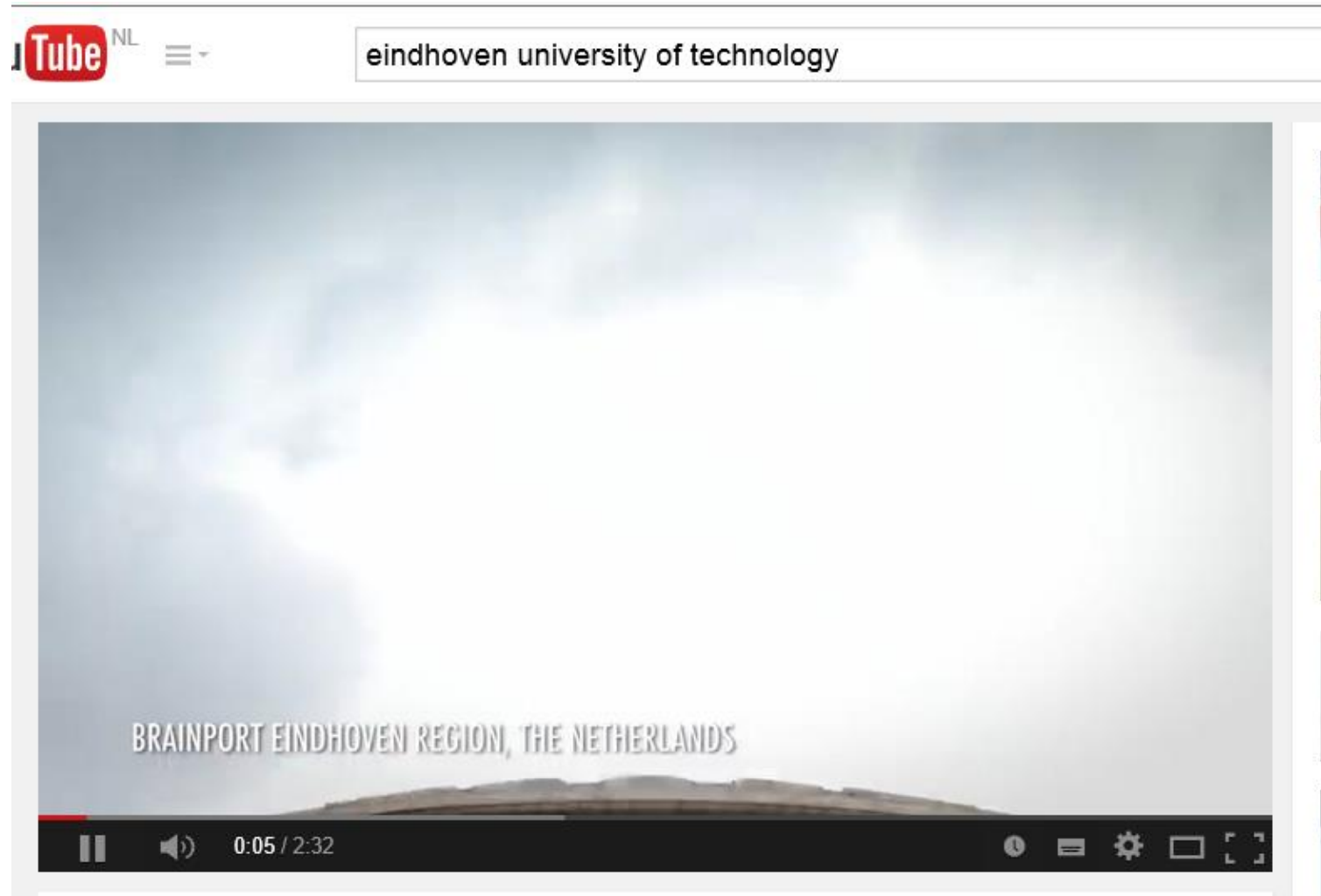




Harwell: sciencepark



Nederland: Eindhoven



Outsourcing: activiteiten uitbesteden



Echter:

Nederland meer medewerkers in dienst.

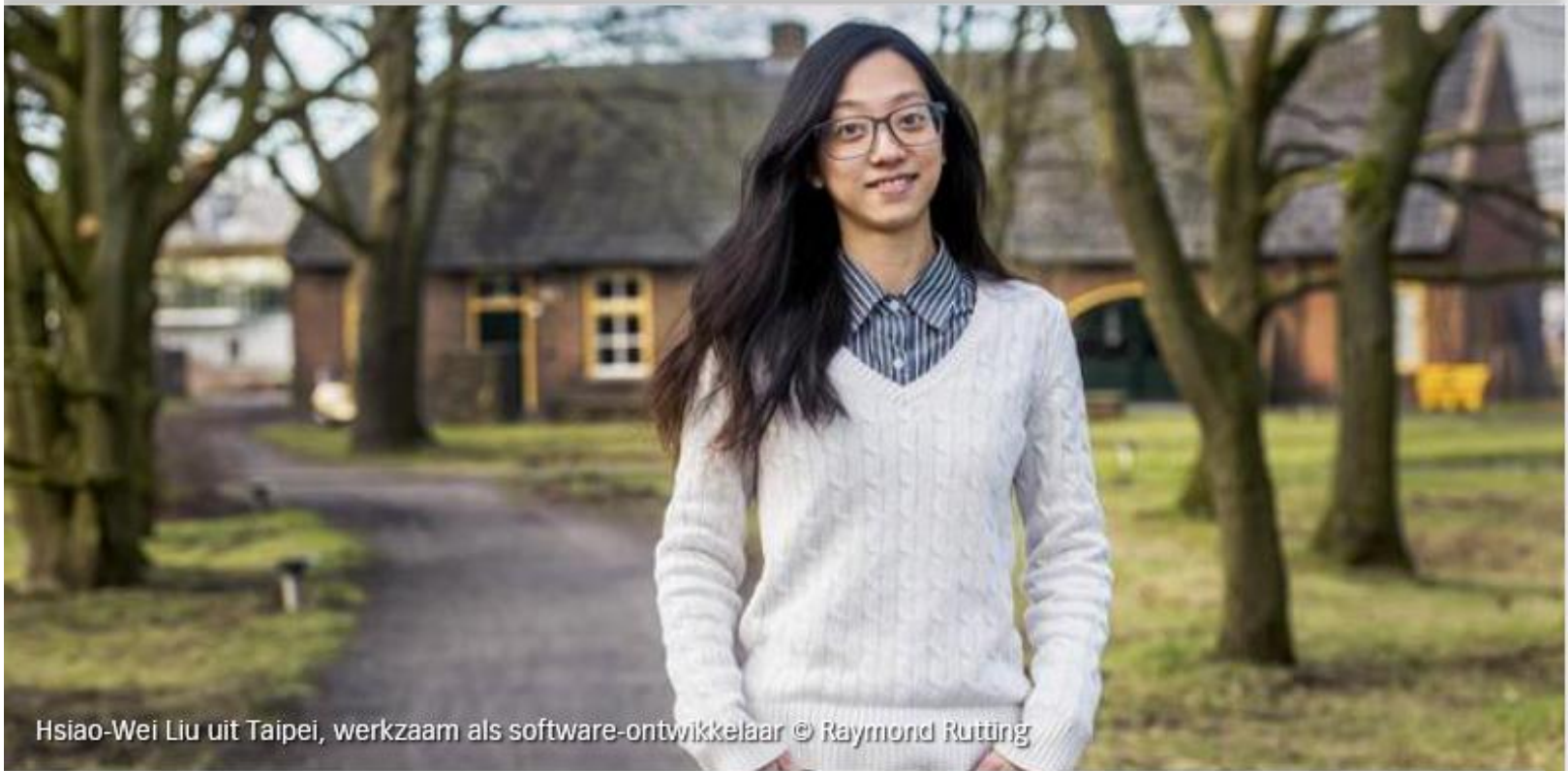
Wolters Kluwer is een mooi voorbeeld van hoe nu ook de topmanager verdwijnt uit de Nederlandse polder. Na de fabriek, de ict-afdeling en het callcentrum verplaatsen Nederlandse multinationals nu ook hun managers naar Azië, de Verenigde Staten en landen als Brazilië, China en Singapore.

Een zorgelijke ontwikkeling, stelt hoogleraar

Het is
dachten
bedrijve
zouden v
dat het g
ternatio
de laag d
andere b

Exodus

De wereld is een global village geworden



Hsiao-Wei Liu uit Taipei, werkzaam als software-ontwikkelaar © Raymond Rutting

Wonen in Veldhoven, expat zit er niet mee

Ten eerste

Wonen in Veldhoven, expat zit er niet mee

Chipmachinefabrikant ASML haalt steeds meer werknemers uit het buitenland, want in Nederland zijn ze niet te vinden. Vandaag presenteert het bedrijf zijn jaarcijfers.

Door **Peter van Ammelrooy** Foto's **Raymond Rutting**

Veldhoven ligt een

Buitenlanders bij ASML

Buitenlanders bij ASML

Top 15 herkomst buitenlandse werknemers
op het hoofdkantoor van ASML in Veldhoven*



* 6.575

Nederlanders

Circa

20%

buitenlandse
werknemers op
het hoofdkantoor

210115 © de Volkskrant - tb. Bron: ASML

van Europa en ruim 340 uit Azië, van
wie het gros Chinezen en Indiërs

Hoe de denkkraft uit Nederland wegvloeit

Nederlandse multinationals verhuizen op grote schaal hun topmanagers naar het buitenland. Dat heeft grote gevolgen. 'De polder wordt zo steeds minder kweekvijver voor toptalent.'

The screenshot displays a YouTube video player interface. The main video is titled "Working at ASML" by the channel "ASMLcompany", which has 1,447 subscribers. The video features Krzysztof Labinowicz, a Mechanical Designer at NXE WS Tooling, with subtitles indicating he is a mechanical designer who designs, builds, and tests. The video has accumulated 5,657 views. To the right of the video, a "Volgende" (Next) section lists several recommended videos, including "ASML: Verkleinen chips is grote kunst" and "Videoreport: ASML: de onbekende gigant". The Windows taskbar at the bottom of the screen shows the system clock as 09:33 on 11-10-2015.

Locatiefactoren / vestigingsplaatsfactoren

Een bedrijf is gevestigd...

- bij de grondstoffen
- bij de afzetmarkt
- bij de arbeidsmarkt (lage lonen, hoog opgeleid personeel)
- bij goede infrastructuur
- bij andere bedrijven
- op een locatie met status
- in een goede woonomgeving
- waar het begon
- pol en ec stabiliteit
- goed ondernemersklimaat
- klimaat

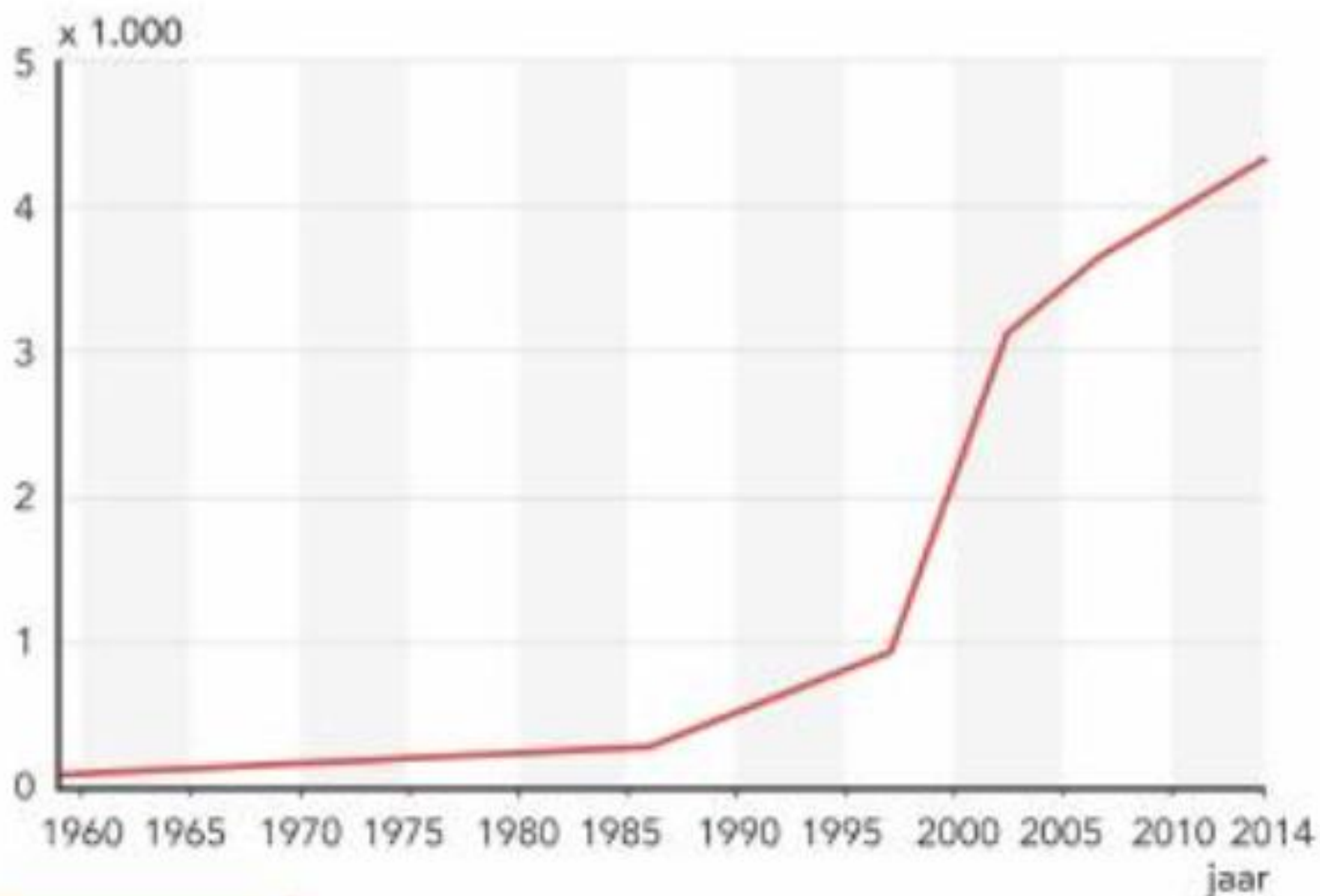
Speciale economische zone:

- Belastingvoordeel
- Minder strenge arbeids- en milieuregels
- Infrastructuur aangelegd

Vooral textielsector (schoenen, kleding)
Arbeidsintensieve sectoren

Speciale Economische Zones of vrijhandelszones





FIGUUR 3.17

Het aantal speciale economische zones wereldwijd, 1959 - 2014.

Constatering: Bedrijven gaan vaak naar de lage-lonenlanden toe voor bepaalde activiteiten

- Verschillende theoriën.

Het gaat vaak om
een comparatief
voordeel:

Het ene gebied kan
iets beter dan het
andere gebied

Er is altijd voordeel door
specialisatie



David Ricardo ([18 april 1772](#) - [11 september 1823](#))

	Engeland	Portugal	totaal
textiel	90 arbeidseenheden	90 arbeidseenheden	180 arbeidseenheden
wijn	100 arbeidseenheden	80 arbeidseenheden	180 arbeidseenheden
totaal	190 arbeidseenheden	170 arbeidseenheden	360 arbeidseenheden

	Engeland	Portugal	totaal
textiel	180 arbeidseenheden	0 arbeidseenheden	180 arbeidseenheden
wijn	0 arbeidseenheden	160 arbeidseenheden	160 arbeidseenheden
totaal	180 arbeidseenheden	160 arbeidseenheden	340 arbeidseenheden

WAGE COMPARISON¹ (NEW YORK=100)

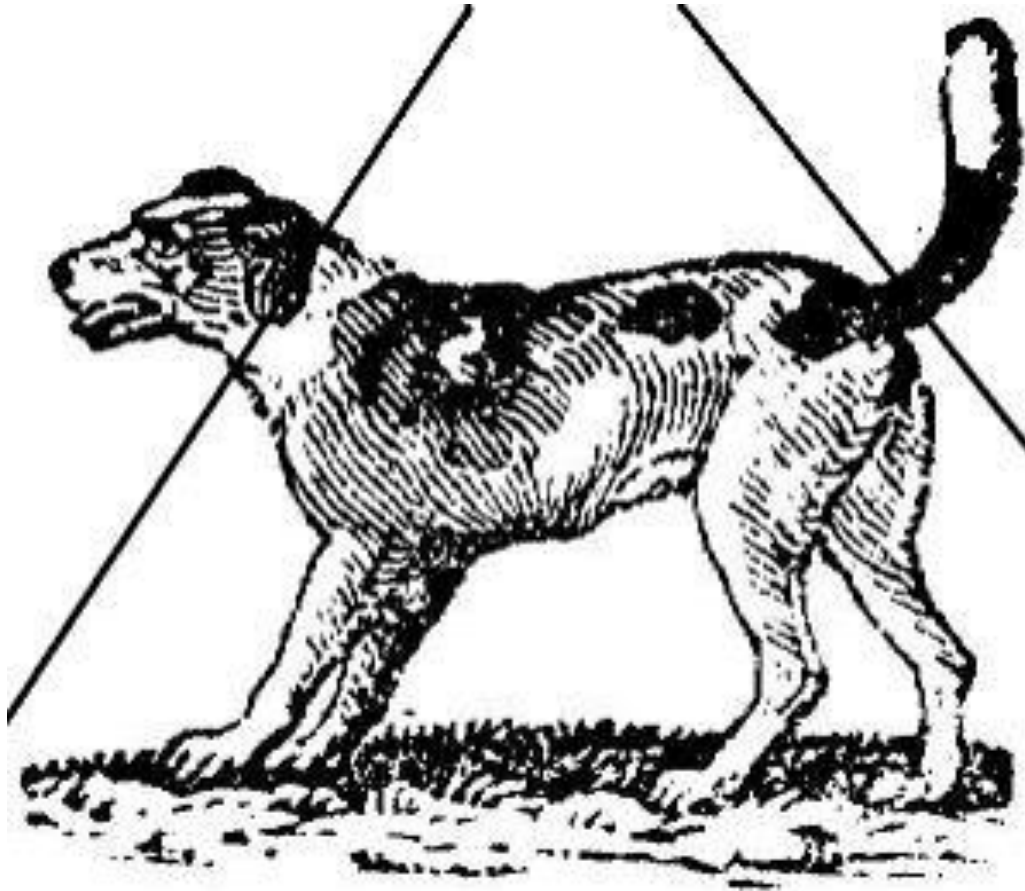


¹ The weighted index is based on wage figures and working hours of 14 professions

Source: UBS



Vergelijk Tokyo en Seoul



Kop-staartbedrijven: Fase 1(ontwerp en ontwikkeling) en fase 3 (marketing en distributie) gebeuren in een rijk land. Fase 2 (fabricage) gebeurt in lage-lonenlanden. (vaak: steeds weer andere).

Het ene bedrijf verplaats je makkelijker dan het andere
footloose



Footloose:

Niet gebonden aan bep. locatiefactoren (bijv. diep vaarwater of grondstoffen)



Industriële inertie

Inertie = traagheid





Assemblage van Apple-producten



Assemblage van
Bedrijfswagens in
Indonesië

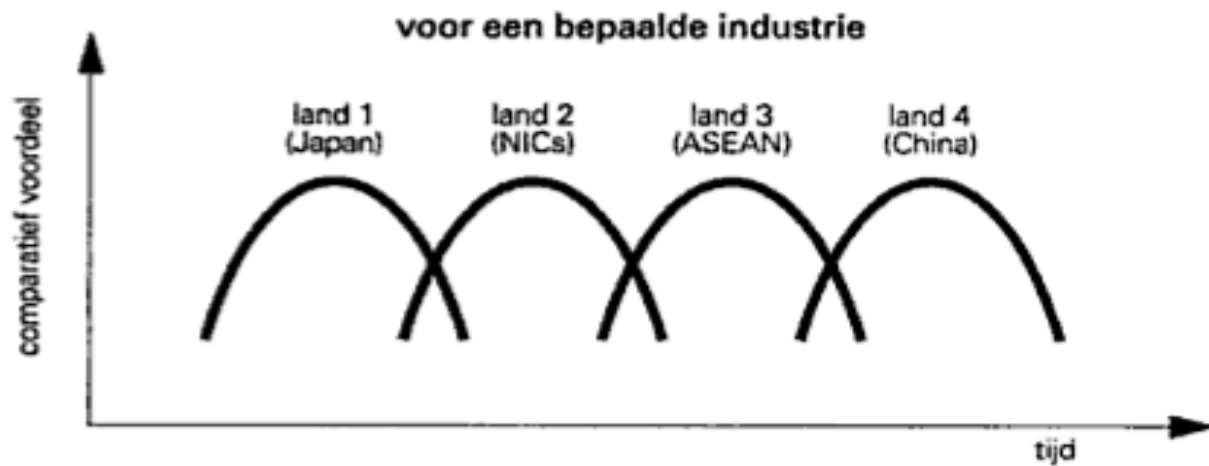
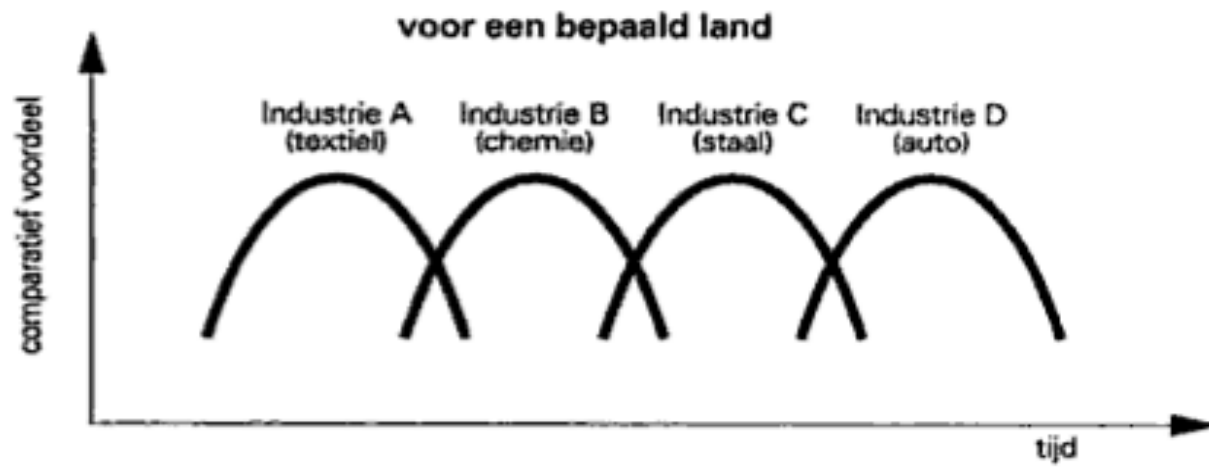
Constatering: Bedrijven gaan vaak naar de lage-lonenlanden toe voor bepaalde activiteiten

- Welke modellen kunnen we gebruiken?

Wat we steeds zien is dat industrieën zich verplaatsen.

Vliegende ganzen model: bepaalde industrieën komen op en gaan weer weg





Zie: Callcenter India
08.00 en 20.00

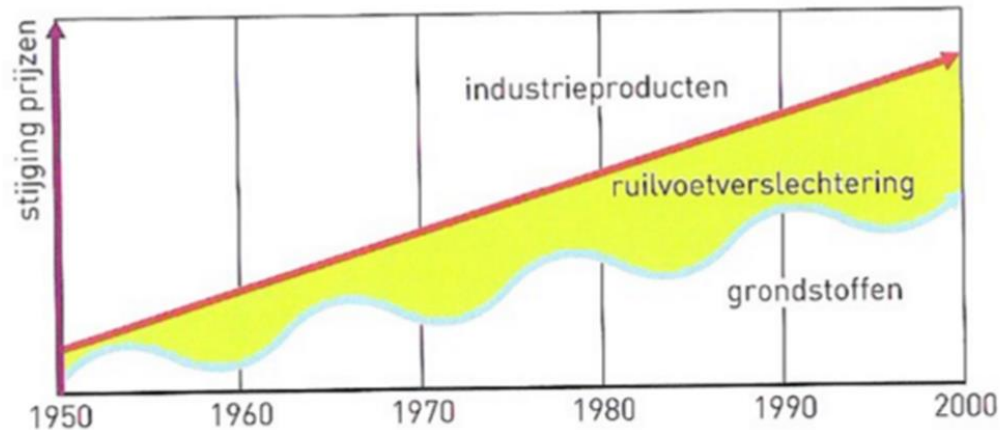
https://www.npo.nl/dnw-even-india-bellen/21-07-2010/WO_VPRO_043725

Technologische Ladder Hypothese: Niet hele bedrijven verplaatsen zich, maar slechts onderdelen.

Economische situatie na de onafhankelijkheid

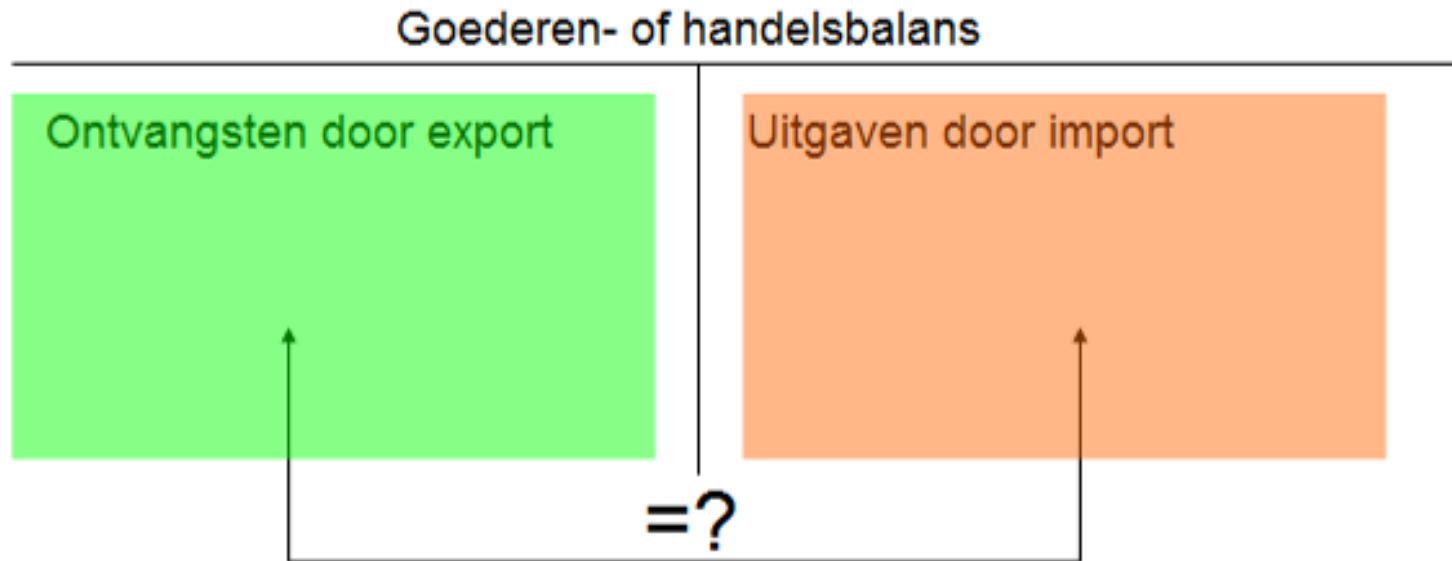
Veel landen in Zuidoost-Azië te maken met:

- export van grondstoffen en landbouwproducten
- een laag opleidingsniveau
- duurdere importen van consumptiegoederen en kapitaalgoederen.



▲ FIGUUR Ruilvoetverslechtering.

De handelsbalans



Meer ontvangen: Actieve handelsbalans

Meer uitgaven: Passieve handelsbalans

In deze landen: eerst importsubstitutie, daarna:
exportgeoriënteerde industrie

Voordelen:

- besparing van uitgaven aan het buitenland
- minder afhankelijk van buitenlandse leningen
- veel werk en mogelijkheden om (technische) kennis op te doen



Maatregelen: eigen markt beschermen en subsidies geven

Nadeel: concurrentie neemt af waardoor niet wordt gewerkt aan verbetering

Exportvalorisatie: Meer aan export verdienen door de producten eerst te verwerken

Voordelen:

- Meer inkomsten uit het buitenland
- Minder uitgaven aan het buitenland
- Meer werkgelegenheid



Fases in de economische ontwikkeling van (Z.O.) Azië: zie boek

1. Na WO II: Japan

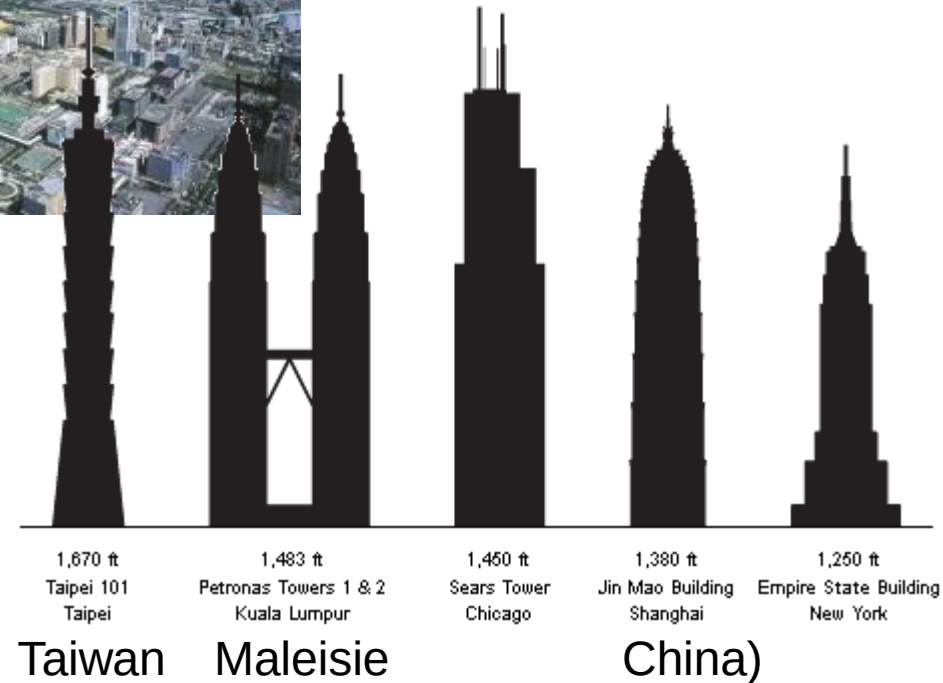


2. Jaren 60 en 70: Aziatische tijgers (NIC's)

Taiwan, Zuid-Korea, Singapore
en Hong Kong



Taiwan





Het waren aanvankelijk
laagwaardige arbeidsintensieve
industrieën



Made in Hong Kong

3. Tweede generatie Tijgerlanden: Maleisië, Indonesië, Thailand



Singapore

East Asia



Singapore



Singapore



Groot geworden door:

- Olieraffinaderijen
 - Overslag van goederen uit Azië
 - Distributie via Singapore van westerse goederen
 - Strak systeem
 - Hoog opgeleide mensen: Science parks (kip-ei)
- Nu: managementcentrum internationale bedrijfsleven





Цейтраферная съемка в движении / time-lapse photography in motion

Singapore (Сингапур) 16.03.2012 - 20.03.2012

Canon 5D Mark II
Canon 60D
peleng 8mm/3.5
tokina 11-16mm/2.8
Samyang 14mm/2.8

✓ Follow

Wego Singapore



Created by **Wego**
1 year ago

Celebrating the rich culture and beauty of Asia's most central city, Singapore. Share your favourite footage of Singapore with us and follow us on Wego Singapore's Facebook page at facebook.com/wego.singapore

Check out wego.com.sg, Singapore's dedicated Wego site and expansive metasearch facility, to plan all your travel needs on one simple screen, including flights, accommodation, deals and packages. It's

+ More

BROWSE THIS CHANNEL





Amos Yee. © AFP

Het 'Fuck de koning' van Singapore

Amos Yee is pas 17, maar nu al een held. Als hij even de rechtszaal verlaat om naar de wc te gaan krijgt hij buiten een donderend applaus. Binnen zijn maar 32 stoelen, en dat is lang niet genoeg om alle supporters van de jonge blogger te bevatten.

GERELATEERDE ARTIKELEN

Monarchie is wel democratisch
8 mei 2015

We moeten af van het verbod op
majesteitsschennis

9-5-2015

YouTube NL

lee kuan yew portret het



Uploaden

Inloggen



The Soft Truth of Lee Kuan Yew - A Tribute to a Great Man with BIG Heart



DongFang Bu Bai

Abonneren 318

Volgende video

Autoplay



Lee Kuan Yew Is Finally Dead!

van C K.H
385.966 weergaven



MM Lee: "Singapore has lost a remarkable son"

van SPH Razor
4.260 weergaven



MM Lee: I don't facebook (MM Lee at HP Part 1)

van SPH Razor
2.565 weergaven



Lee Kuan Yew: Founder of the Nation - Tribute (Rare Footages)

van Made In Singapore
40.654 weergaven



I looked carefully at the Lee Kuan Yew crying video from 1965 and I can't believe

van Grid Synergy
491.354 weergaven



Rappler Talk: Lee Kuan Yew's legacy and Singapore's future

van Rappler
7.344 weergaven



Lee Kuan Yew: One Man's View Of The World

van SPH Razor
54.144 weergaven

Gisteren viel het oordeel: Amos Yee is volgens de rechter schuldig aan 'het krenken van religieuze gevoelens' (vanwege die Jezus Christus-vergelijking) en 'obsценiteiten' (vanwege het tonen van een spotprent waarop Margaret Thatcher en Lee Kuan Yew, die maatjes waren, scabreuze handelingen verrichten). De aanklacht wegens het bespotten van Lee zelf werd verworpen, al richtte de publieke woede zich vooral daarop.

Of hij ook bestraft wordt, hoort Amos Yee in juni. De aanklager vraagt een voorwaardelijke straf, mits de jongen zich voortaan conformeert. Hij zou gebaat zijn bij resocialisatie en heropvoeding die hem naar het pad der rechtschapenheid leiden, meent de aanklager. Opdat hij nooit meer fuck tegen een hoogwaardigheidsbekleder zegt, of het in zijn hoofd haalt gelovigen tegen het hoofd te stoten.



Yee zou gebaat zijn bij
resocialisatie en
heropvoeding die hem naar
het pad der
rechtschapenheid leiden

←→https://teleblik.nl/media/37867Microsoft Exchange - Outlook ...TEGENLICHT | Teleblik

Teleblik

BEELD & GELUID

Kennisnet

Welkom Atwin!Uitloggen | Help

HomeMijn mediaNieuwsSocial media

zoek een uitzendingzoeken

uitgebreid zoeken | a-z index

Uitzending bekijken

TEGENLICHT

Lee Kuan Yew
minister van staat
Singapore

...waar hebben we 't dan over?

00:34:00 / 00:34:57

+ toevoegen aan mijn media

< fragment maken ...

Details : TEGENLICHT

Aan de orde komen: het verschil tussen democratie en de garantie van vrijheid en rechten voor het volk; de mate van universaliteit van democratische waarden; het voorbeeld van Bosnië-Herzegovina als nieuwe democratie; de relatie tussen veiligheid en democratie; de noodzaak van internationale economische hulp aan Bosnië; de relatie tussen democratie en de onverdraagzaamheid van de meerderheid; de installatie van Hamid Karzai als president van Afghanistan onder auspiciën van de NAVO en de VN; het feit dat Karzai geen militaire machtsmiddelen heeft om gezag uit te oefenen; het voorbeeld van het democratische experiment in Irak, het voorbeeld van de autoritaire geregeerde staat Singapore met een hoge graad van welvaart; de bevolkingsamenstelling in Singapore; de roep in Singapore om meer democratisering; de voorkeur van politiek analist Zakaria voor een welvarende dictatuur boven een corrupte en arme democratie; de overgang naar de democratie in Chili en de rol hierin van Pinochet; de economische ontwikkelingen in China; de toekomst van de democratie in het westen.

Politici uit de islamitische wereld worden gevolgd bij een internationale bijeenkomst in Berlijn waar het besluit valt tot het houden van vrije verkiezingen in Afghanistan. Karzai beantwoordt in een persconferentie vragen van de internationale pers.

INTERVIEWS hierover met:

- Fareed Zakaria, politiek analist/redacteur Newsweek;
- James Dobbins (Ramp Corporation);
- Paddy Ashdown, VN-bewindvoerder in Bosnië-Herzegovina;
- Ashraf Ghani Ahmadzai, interim-minister van Financiën in Afghanistan;
- Lee Kuan Yew, minister van staat Singapore.

SHOTS:

- 21:06:51 straatshots van Sarajevo;
- 21:30:15 stadsshots van Singapore; openbaar vervoer in Singapore.

ARCHIEFMATERIAAL: omverwerping van het grote standbeeld van Saddam Hussein in Bagdad; begrafenis van oorlogsslachtoffers in aanwezigheid van grote menigte van moslims (vermoedelijk

16:17
8-1-2016

aardrijkskunde vwo 2019 - 1aardrijkskunde_vwo_2_versiManufacturing InduSchooltv: Zoekresultaten

youtube.com/watch?v=6G98ZTG-9IU

YouTubeZoekenINLOGGEN

Manufacturing Industry 4.0

50.365 weergaven

295 8 DELEN OPSLAAN

Workforce Singapore
Gepubliceerd op 27 apr. 2017

Watch this interesting video to follow the pace of manufacturing advancement from mechanisation to assembly lines to computers to industry 4.0 automation. Hear how high-value jobs are created through additive manufacturing and robotics.

MEER WEERGEVEN

ABONNEREN 35K

Volgende

AUTOPLAY

Industry 4.0 - Germany's 4th industrial revolution
Germany Trade & Invest (GTAI)
134K weergaven

Trotec Laser kanaal – tips en trucs voor lasersnijden en
Trotec Laser Benelux
47K views
Advertentie

28 SIMPLE HACKS THAT WILL CHANGE YOUR LIFE
5-Minute Crafts
Aanbevolen voor jou

My Unbelievable Story (Animated)
Masculine Man
Aanbevolen voor jou

11 Types of Students in an Exam
JianHao Tan
Aanbevolen voor jou

How to Start a Speech
Conor Neill
6 mln. weergaven

TOKYO CAPSULE HOTEL TOUR
Miss Mina
24 mln. weergaven

3 reacties

SORTEREN OP

13:07

11-12-2018





Hong Kong

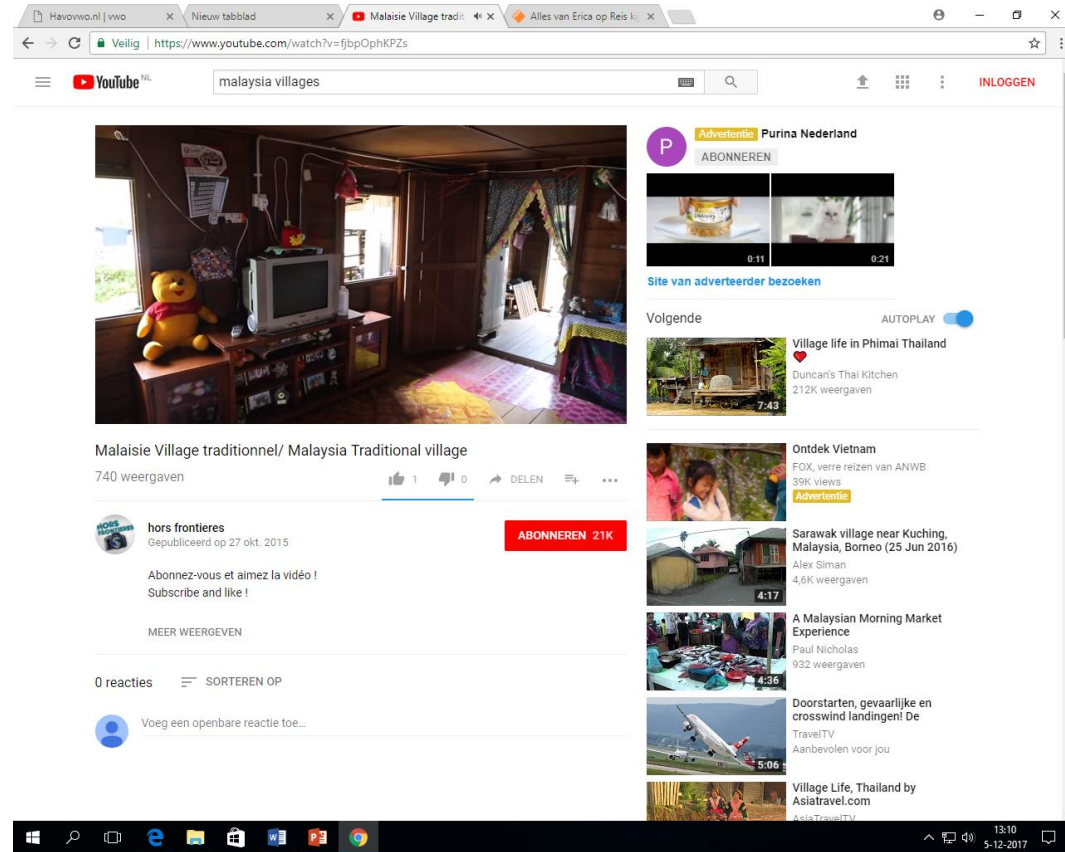
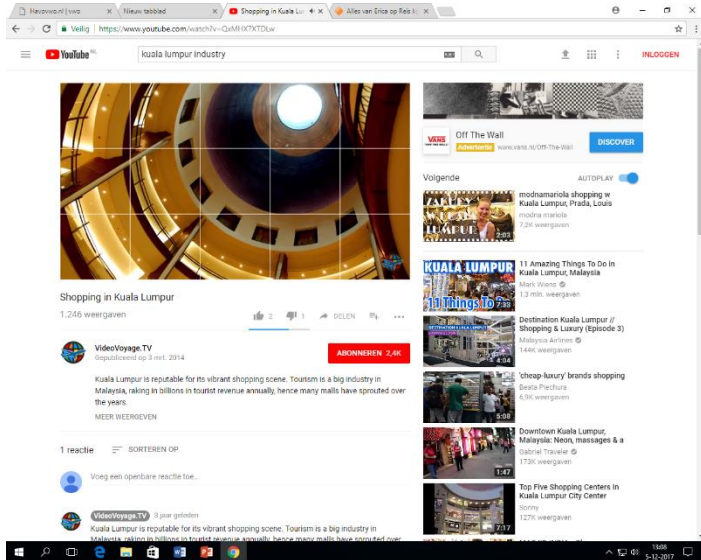
Globalisering vooral door MNO's (multinationals)



Maleisië



Maleisie



Sinds een jaar of 10:
Maleisië ook hoogwaardige industrieën.
Nu ook in Thailand.

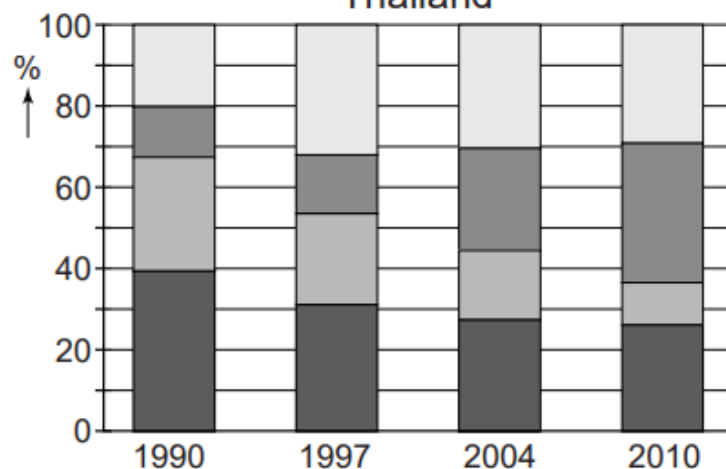


k Automotive Industry Think Thailand

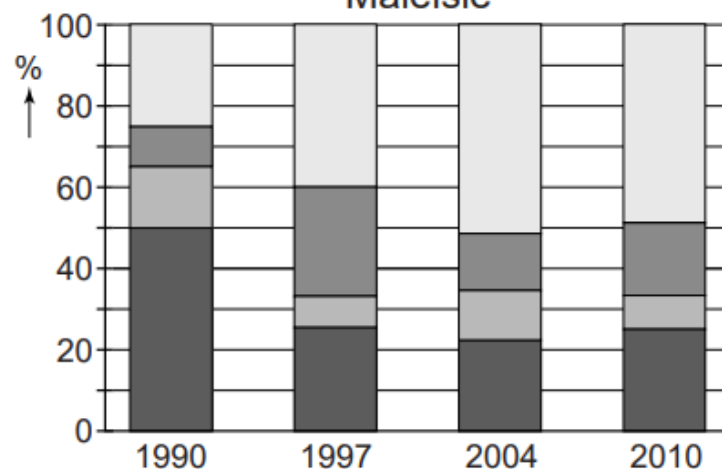


Samenstelling van de export van vier ASEAN-landen

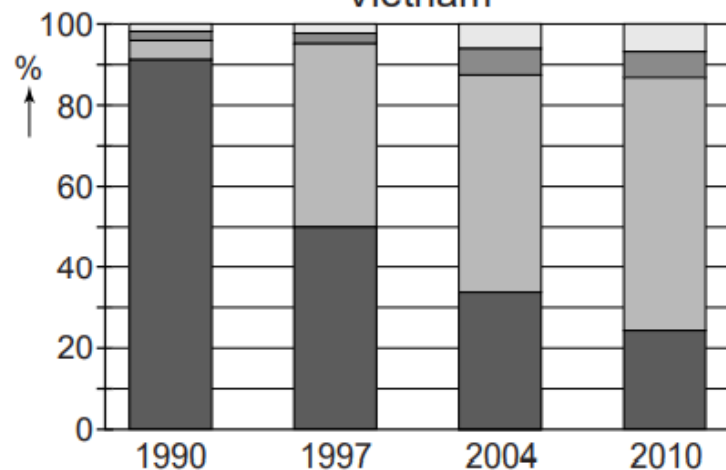
Thailand



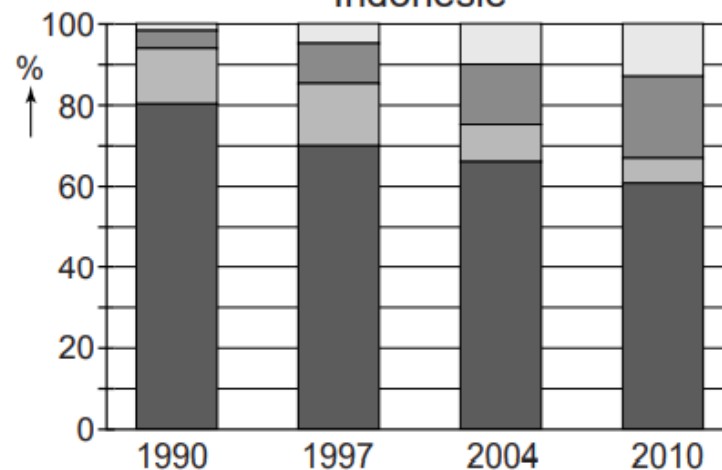
Maleisië



Vietnam



Indonesië



Legenda:

hightechindustrieproducten
mediumtechindustrieproducten

lowtechindustrieproducten
grondstoffen en landbouwproducten

En de andere Z.O. Aziatische landen? Viëtnam en de Filipijnen

Viëtnam: Eén partij, wel bedrijven

Filipijnen: Arm, elektronica- en textielindustrie

De Aziëcrisis ging voorbij aan Viëtnam (zat niet sterk in de wereldeconomie).

De achterblijvers van de regio zijn?

1. Myanmar
2. Cambodja
3. Laos

Redenen: politieke onrust, corruptie, gebrekkige infrastructuur, gebrek aan machineonderdelen en grondstoffen, een laag opleidingsniveau.

Welke kaarten gaan over failed states en corruptie?

Start NOS Journaal 26 08 X +

youtube.com/watch?v=MdLqipiGrfg

YouTube NL duterte het

INLOGGEN

NOS Journaal 26-08-2017

NOS

NOS Journaal 26 08 2017: Demonstraties in Filipijnen tegen president Duterte

130 weergaven

1 0 DELEN ...

DutchNewsAgency
Gepubliceerd op 26 aug. 2017

ABONNEREN 1K

NOS Journaal 26 08 2017: Demonstraties in Filipijnen tegen president Duterte

Categorie **Nieuws & politiek**

Licentie **Standaard YouTube-licentie**

0 reacties SORTEREN OP

Voeg een openbare reactie toe...

Volgende AUTOPLAY

NOS Journaal Magazine 04 12 2017 - Editie 88
DutchNewsAgency
22 weergaven
Nieuw

NOS Journaal Magazine 01 12 2017 - Editie 82
DutchNewsAgency
263 weergaven
Nieuw

NOS Journaal Magazine 02 12 2017 - Editie 84
DutchNewsAgency
100 weergaven
Nieuw

NOS Journaal Magazine 03 12 2017 - Editie 86
DutchNewsAgency
143 weergaven
Nieuw

Hoorcollege: Maarten van Rossem over de Verenigde Staten!
Maarten!
9,2K weergaven

NOS Journaal 26 08 2017: Orkaan Harvey raast over Texas
DutchNewsAgency
1K weergaven

NOS Journaal Magazine 04 12 2017 - Editie 87
DutchNewsAgency
92 weergaven
Nieuw

NOS Journaal - Herman van der Zandt blooper compilatie
DAVIDEOS

12:34 5-12-2017

Begrippen in par. 2.2.

- Ruilvoetverslechtering
- Importsubstitutie
- Exportgeoriënteerde industrieën
- Arbeidsintensieve bedrijven
- Footloose bedrijven
- Duale economie
- Informele sector
- Comparatieve voordelen

maken

- 2.1.:

3 (blz. 24)

5, 7, 8, 10, 11, 13

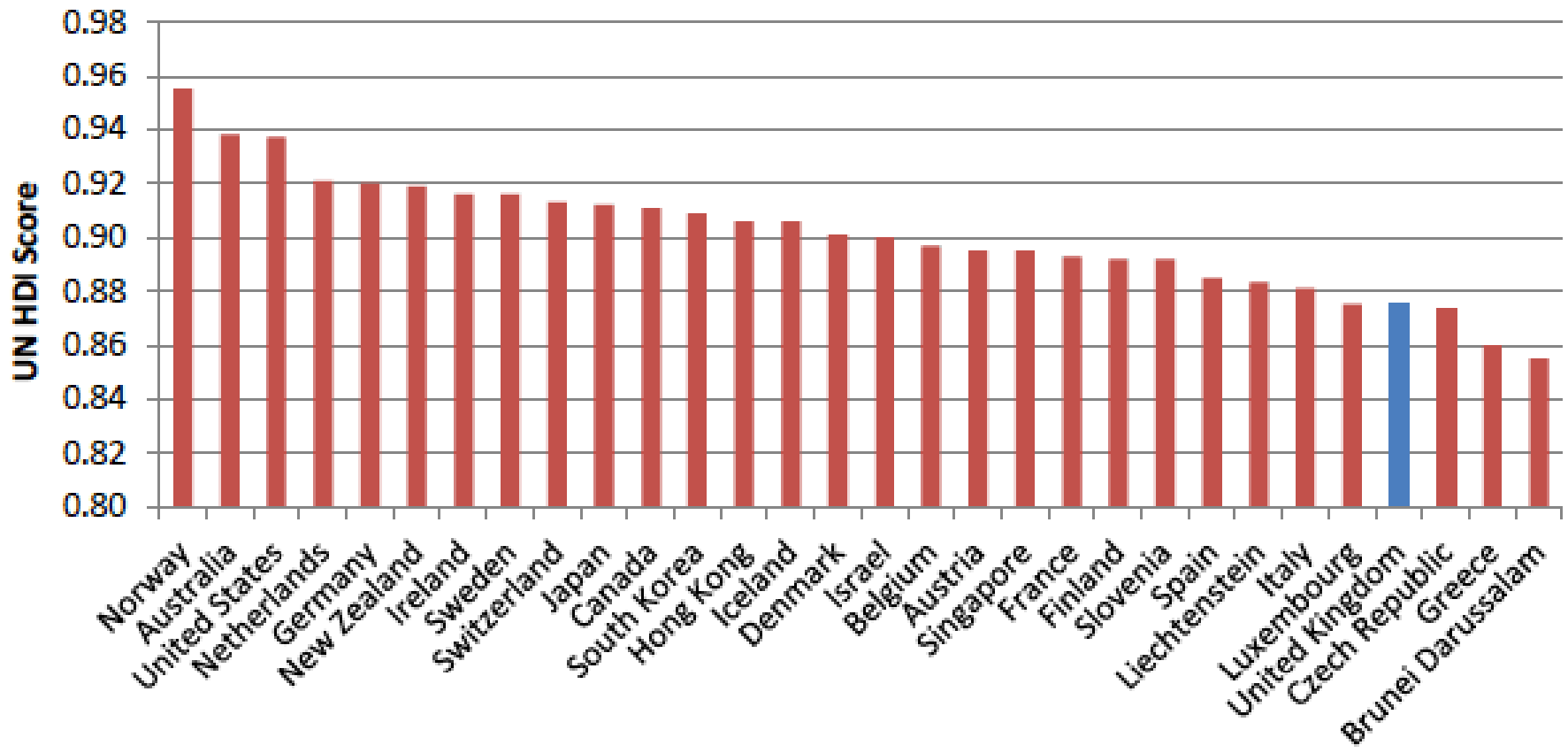
2.2.: 15 t/m 18

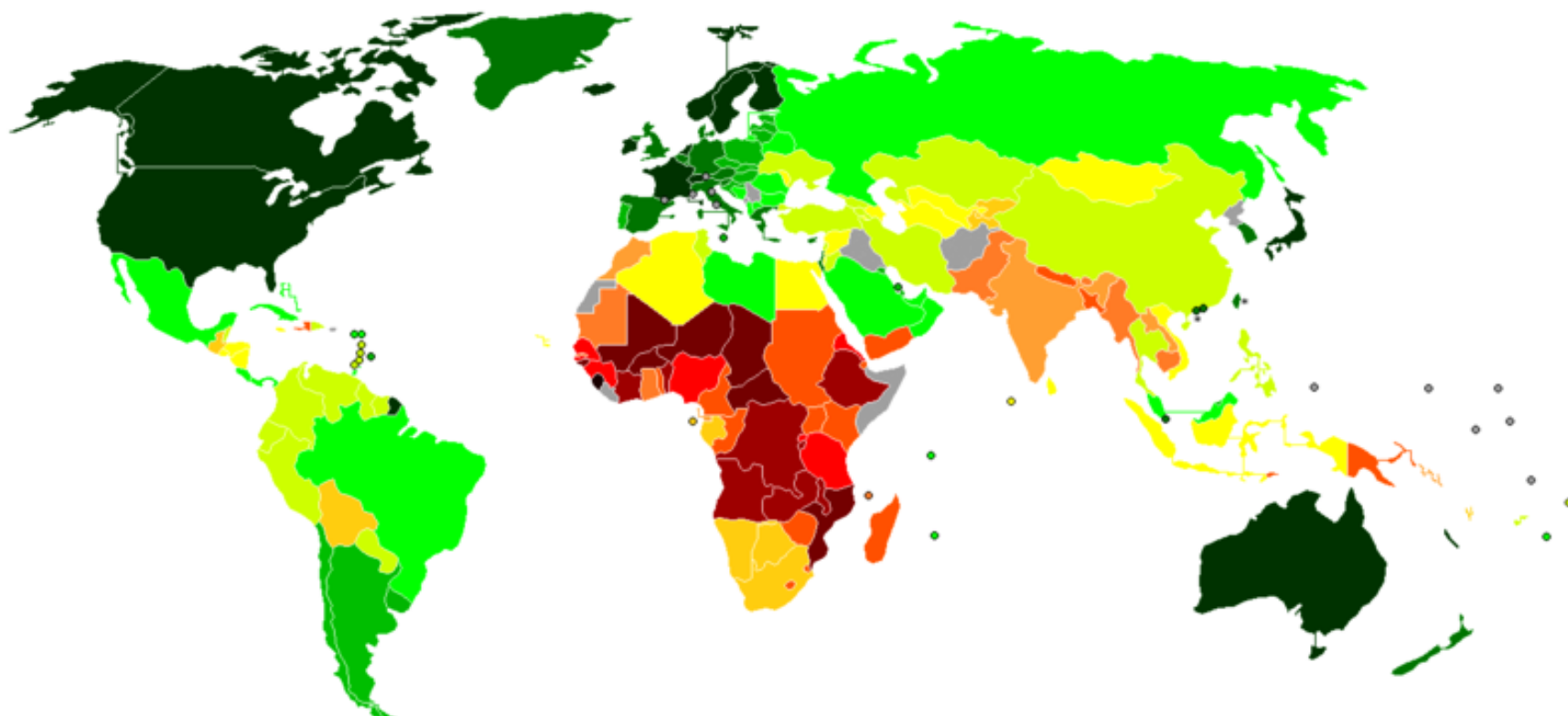
Par. 2.3.

In deze paragraaf

- UN-developmentindex
- Sectoren
- Steden
- Demografische zaken

De VN-ontwikkelingsindex is een samengestelde variabele (levensverwachting, het BBP / hoofd, alfabetisering per land.





High

0.950 and over
0.900–0.949
0.850–0.899
0.800–0.849

Medium

0.750–0.799
0.700–0.749
0.650–0.699
0.600–0.649
0.550–0.599
0.500–0.549

Low

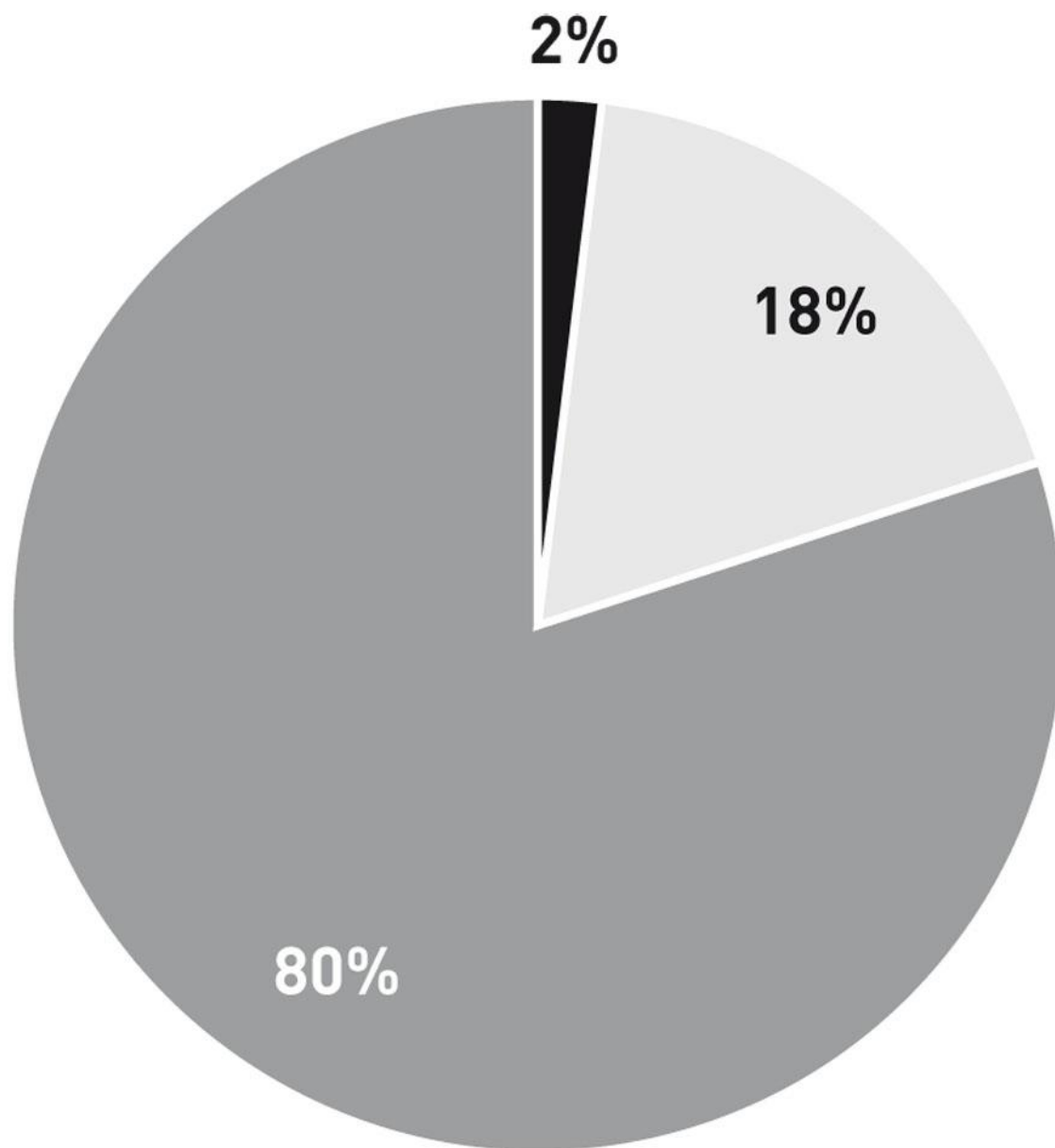
0.450–0.499
0.400–0.449
0.350–0.399
under 0.350
not available

De verdeling in beroepsbevolking in een land hangt samen met de rangorde van de **VN-Ontwikkelingsindex** (HD-index of IMO). De index meet alfabetiseringsgraad, BBP per persoon en levensverwachting.

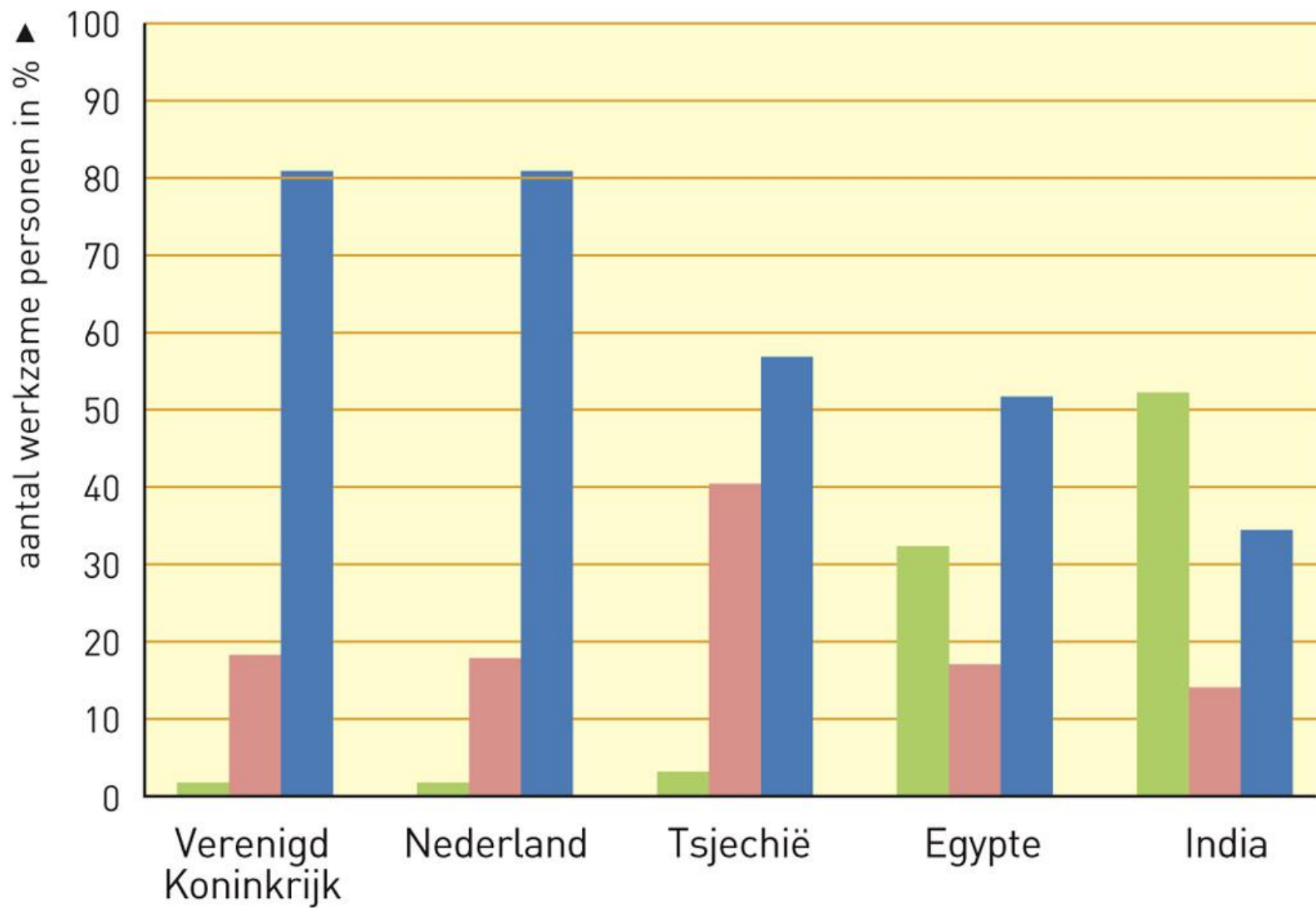
Land	Beroepsbevolking per sector in % (2006)			Bijdrage aan BNP per economische sector in %			VN-index 2010 (IMO)
	<i>Primair</i>	<i>Secundair</i>	<i>Tertiair</i>	<i>Primair</i>	<i>Secundair</i>	<i>Tertiair</i>	
Brunei	4	63	33	1	74	25	0,805
Cambodja	68	13	19	29	30	41	0,494
Filipijnen	34	15	51	15	30	55	0,638
Indonesië	42	19	39	15	48	37	0,600
Laos	80	10	10	30	33	37	0,497
Maleisië	13	36	51	9	41	50	0,744
Myanmar	70	7	23	43	20	37	0,451
Oost-Timor	90	-	-	32	13	55	0,502
Singapore	0	24	76	0	28	72	0,846
Thailand	42	20	38	12	43	45	0,654
Vietnam	52	16	32	21	40	39	0,572

- *“De verdeling van de beroepsbevolking hangt nauw samen met de plaats die een land inneemt in de rangorde van de VN-ontwikkelingsindex.” blz. 43*

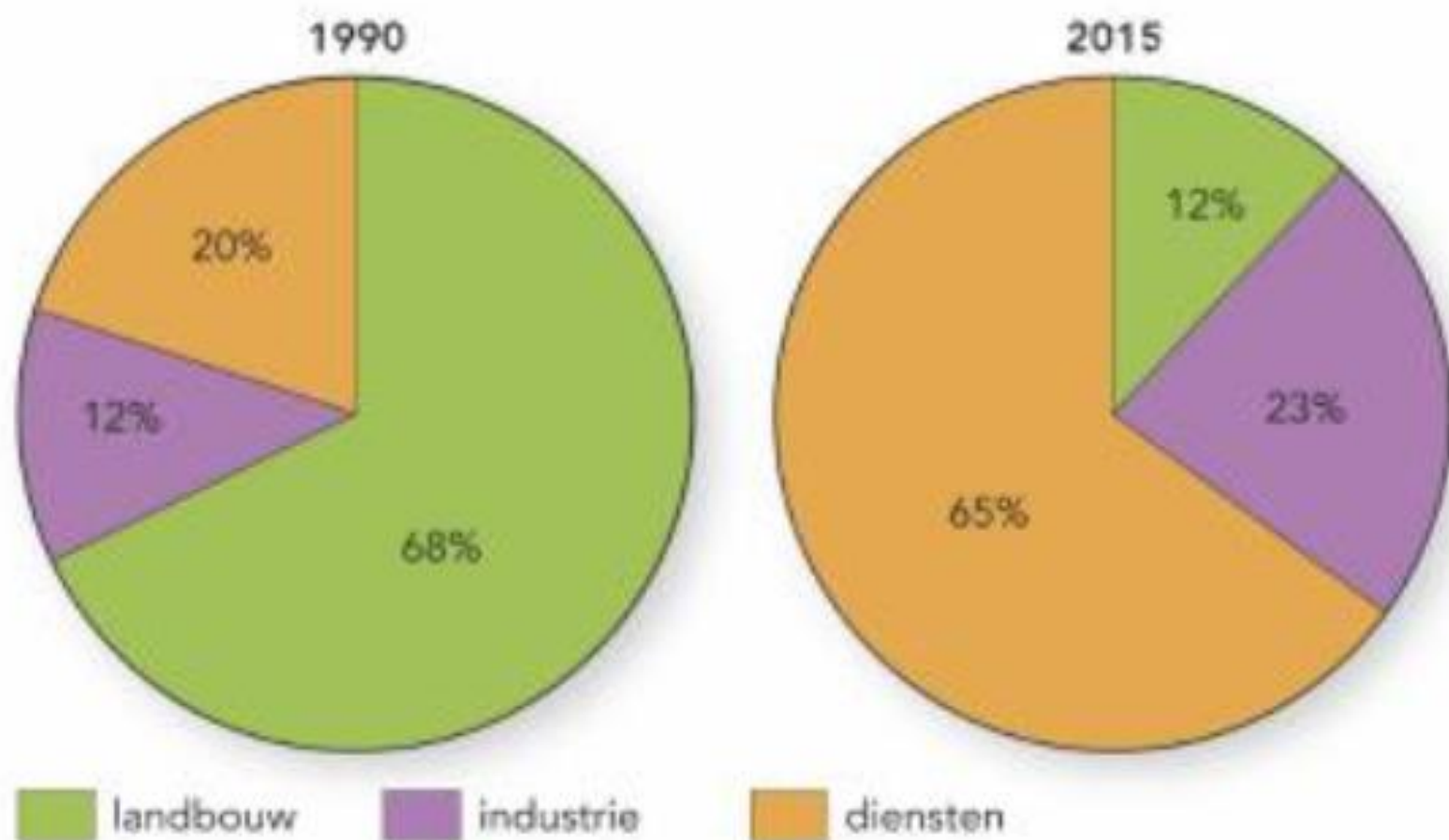
Sector	Bedrijfstak
primaire	landbouw (akkerbouw, veeteelt, tuinbouw, bosbouw) visserij jacht
secundaire	industrie ambacht bouwnijverheid mijnbouw openbare nutsbedrijven
tertiaire	handel transport financiële en zakelijke diensten bestuurlijke, sociale en culturele diensten



Beroepsbevolking Nederland

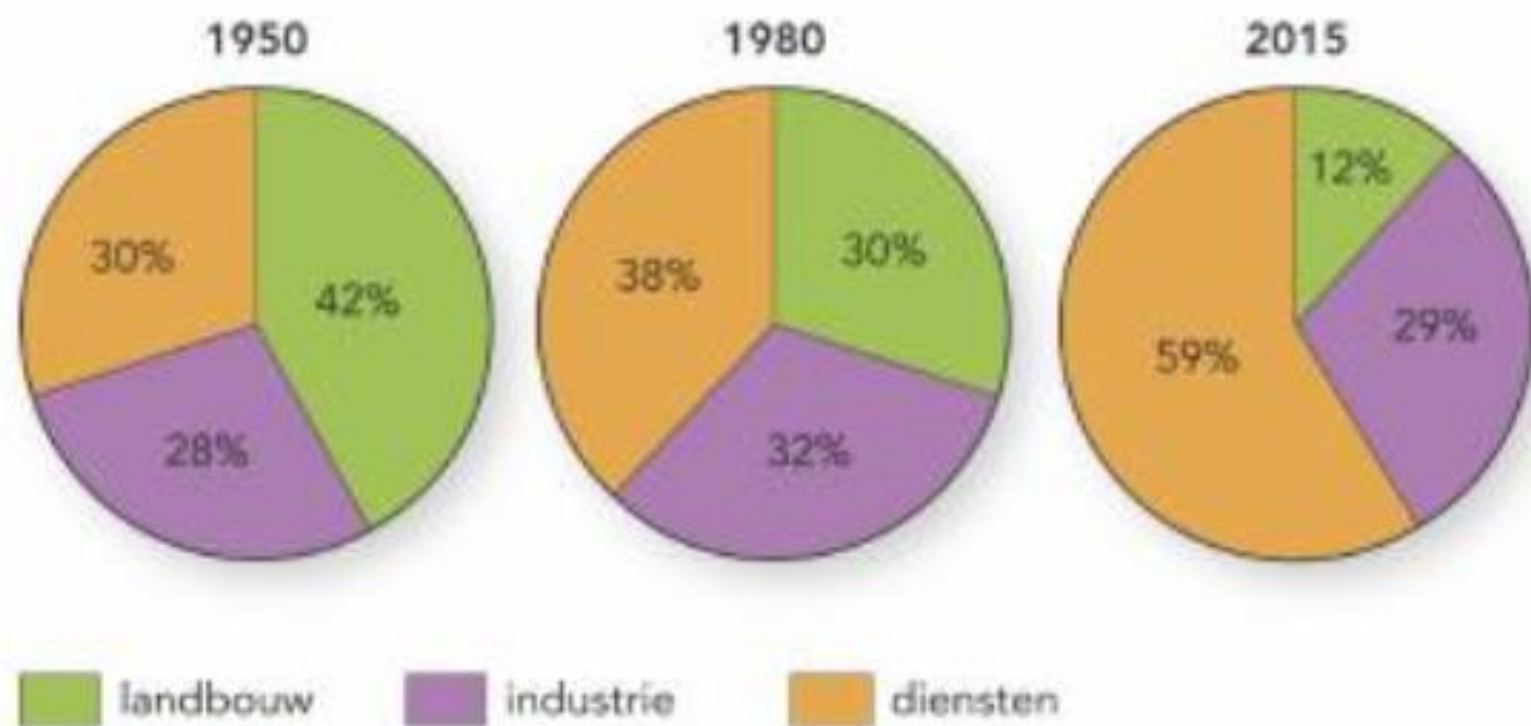


- % in landbouw
- % in industrie
- % in diensten



FIGUUR 3.14

Veranderingen in de beroepsbevolking van India, 1990 en 2015.



FIGUUR 3.16

Bijdrage aan het bnp per sector in India: 1950, 1980 en 2015.

	Primaire sector	Secundaire sector	Tertiaire sector
Nederland	3,2	22	74,8
Taiwan	11	39	50
Mali	85,8	2	12,2
India	63,8	16,4	19,8
Chili	14,2	25,2	60,6
Tsjechië	5,1	39,1	55,8

Thailand:

Sector	1971	1980	1994	2000	2003	2007
landbouw	77,8	70,7	55,9	49	44,9	40
industrie	7,8	10,0	18,0	14	19,7	21
diensten	15,4	19,3	26,0	37	35,3	39

Steden

De invloed van de koloniale tijd is nog te merken:

Opbouw Indiase steden

I Het oude centrum

Calcutta



De koloniale stad



Bombay

III: De kantorenbuurt (post-koloniaal)

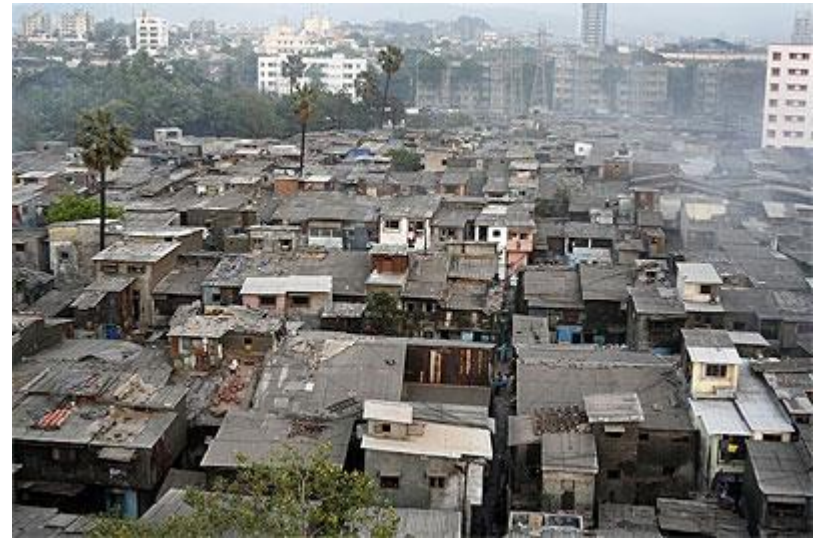


Delhi



Mumbai

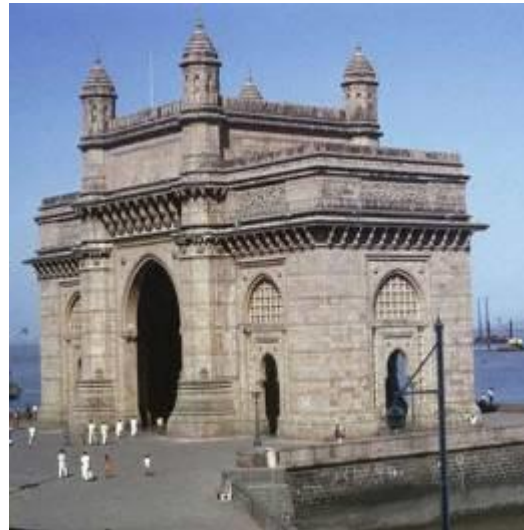
IV krottenwijken



Mumbai



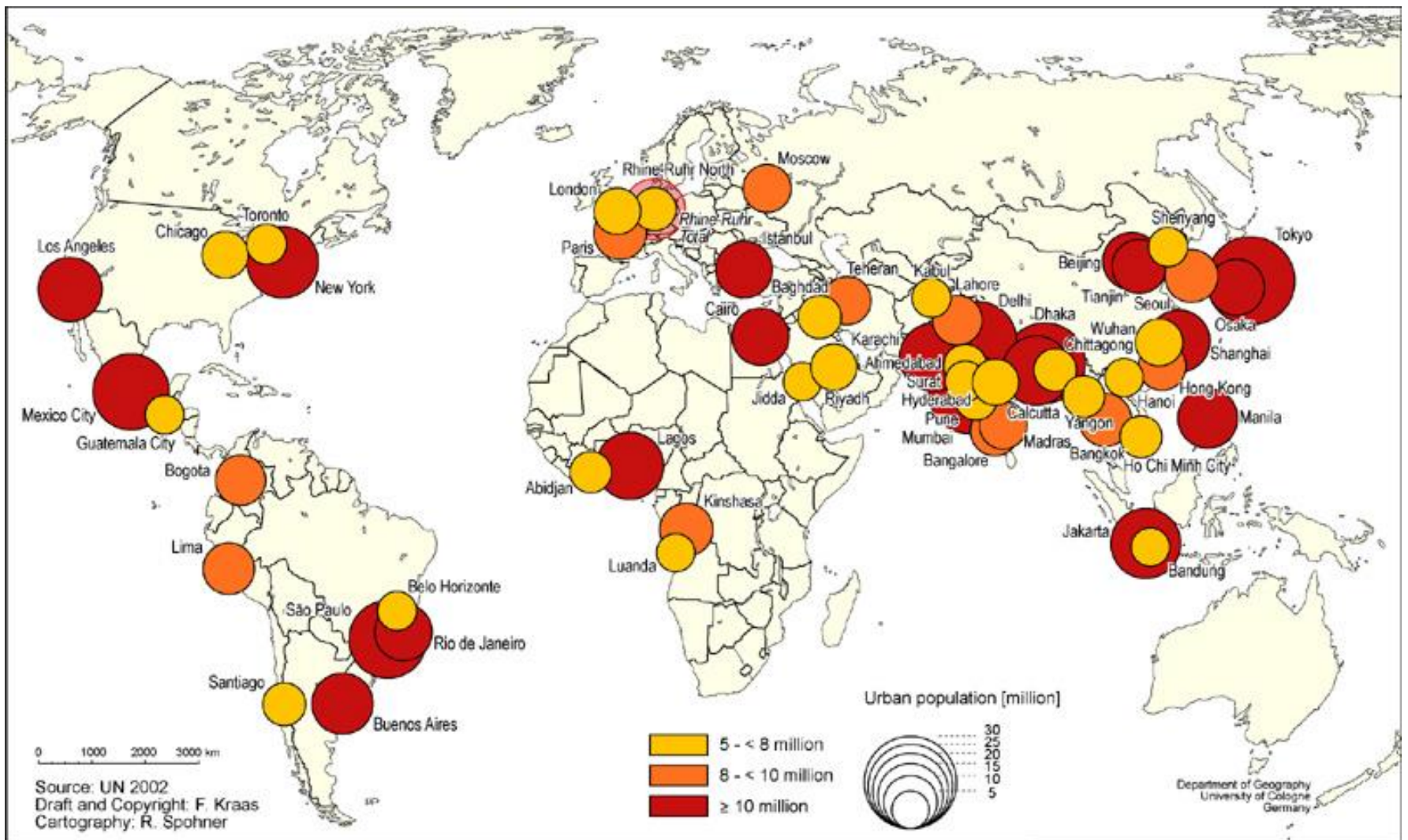
Mumbai





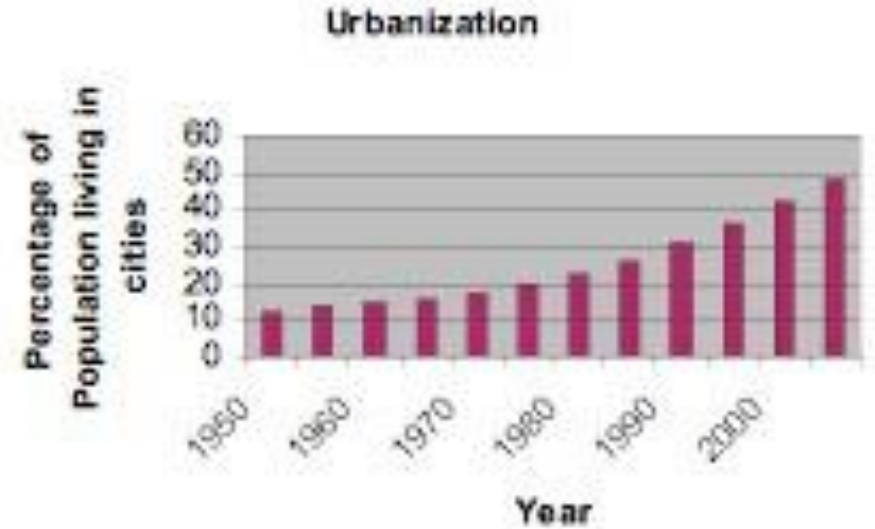
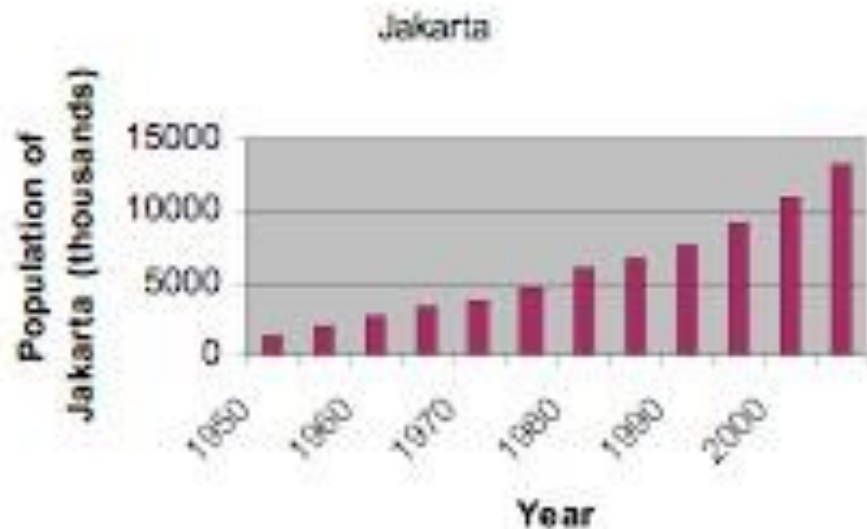
De steden in ZO-Azië groeien

Land	Urbanisatiegraad	Urbanisatietempo
Brunei	75	2,6
Cambodja	22	4,6
Filipijnen	65	3,0
Indonesië	52	3,3
Laos	31	5,6
Maleisië	70	3,0
Myanmar	33	2,9
Oost-Timor	27	5,0
Singapore	100	1,2
Thailand	33	1,7
Vietnam	28	3,1



Verstedelijking Indonesië: 2 oorzaken:

- 1: Rurale – Urbane migratie (sociale bevolkingsgroei)
- 2: De natuurlijke bevolkingsgroei



Bij migratie spreek je over twee soorten factoren:

- Push-factoren
- Pull-factoren

Populatie van belangrijkste Indonesische steden van 1950 tot 2005 (x1000)



Year	Metropolitan Jakarta	Bandung	Surabaya	Medan
1950	1,516	511	679	284
1955	2,067	679	808	358
1960	2,818	902	962	451
1965	3,501	1,086	1,110	603
1970	4,215	1,263	1,267	826
1975	5,219	1,493	1,471	1,031
1980	6,519	1,774	1,719	1,249
1985	7,357	2,090	1,887	1,390
1990	8,246	2,460	2,061	1,537
1995	9,786	2,896	2,252	1,699
2000	11,748	3,448	2,536	1,931
2005	14,020	4,126	2,992	2,287

Source: The UN World Population Prospect (2006)



Photo by Sidney E. Catindig 2002

Primate city = Stad nr. 1 is veel groter dan de steden die daarna komen

In Ned. hebben we geen p.c.

Veel mensen die naar de stad trekken, komen terecht in de krottenwijken en in de informele sector

(scharrelsector, vluchtsector)



Gevolgen primate city:

Jakarta werd de grote magneet van Indonesië: dit bracht mee:

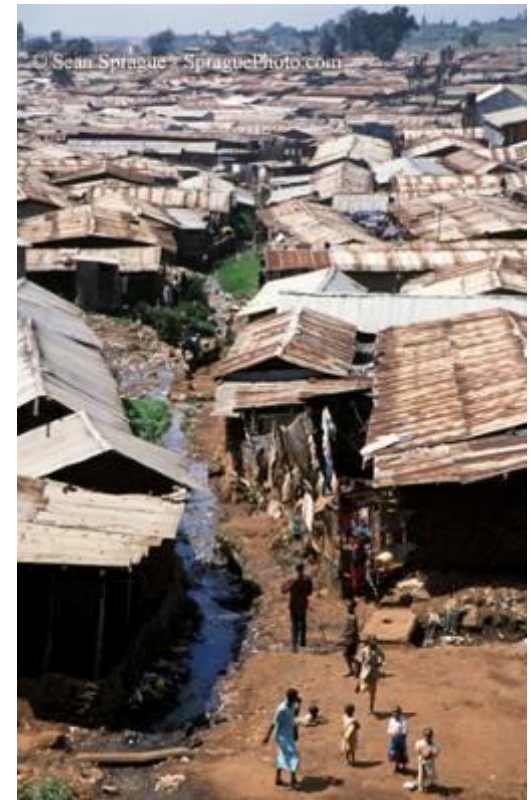
- Snelle bevolkingsgroei,
- Files,
- Kampongs (iets minder erg dan krottenwijken),
- Onhygiënische omstandigheden,
- Groei zonder stedelijk beleid.
- Daling bodem door grondwinning

Jakarta, de hoofdstad van Indonesië, heeft al jaren te kampen met bodemdaling. In combinatie met de mondiale zeespiegelstijging door klimaatverandering, zal rond het jaar 2025 ongeveer tien procent van het westelijke deel van de stad onder de zeespiegel liggen.

Het water rukt op langs de kusten van Java. Voor een stad als Jakarta en de omringende verstedelijkte gebieden heeft dit grote gevolgen. De levens van 4,5 miljoen Indonesiërs en 103 miljard dollar aan gebouwen en infrastructuur komen daarmee op het spel te staan. Zowel op de korte als de lange termijn zal de metropool maatregelen moeten treffen om droge voeten te houden.



Wat is overbevolkt?



ANDRÉ OP AARDE : Naar de haaien? | Teleblik - Windows Internet Explorer provided by Nehalennia ssg Middelburg

http://teleblik.nl/media/5451790

Bestand Bewerken Beeld Favorieten Extra Help

Favorieten De webpagina kan niet wor... Aanbevolen websites Web Slice-galerie

ANDRÉ OP AARDE : Naar... Motorbikes in Jakarta, Unbeli... transmigratie java - Google z...

Pagina Beveiliging Extra

Uitzending bekijken

ANDRÉ OP AARDE : Naar de haaien?



00:03:21 / 00:45:17

+ toevoegen aan mijn media < fragment maken ...

Details : ANDRÉ OP AARDE : Naar de haaien?

Kuipers bezoekt Jakarta, met 27 miljoen inwoners een van de dichtstbevolkte metropolen ter wereld. Het verkeer staat permanent in de file en ieder jaar komen er twee miljoen inwoners bij. Kuipers krijgt een rondleiding door de sloppenwijken van Jakarta, waar mensen geen drinkwater of riolering hebben, maar soms wel een televisietoestel. Kuipers reist door naar het eiland Komodo, waar hij gaat diepzeeduiken. Het koraal is op veel plekken in Indonesië aangetast, o.a. door dynamietvisser. Indonesië is de grootste exporteur van haaienvinnen en haaien zijn er ernstig bedreigd. Op het eiland bekijkt hij de komodovaraan, de grootste hagedis ter wereld. Op Bali zorgt de enorme toestroom van toeristen voor een gigantisch afvalprobleem. Dagelijks komen er miljoenen plastic flessen, zakken en tassen in het milieu terecht en een goede afvalverwerking op het eiland ontbreekt. Kuipers gaat mee met enkele milieubewuste inwoners, die zelf afval ophalen en het recyclen. Boeren en de rijstbouw komt in de verdrukking door oprukkende projectontwikkelaars. Door overbevissing dreigt de vis te verdwijnen en een ander probleem is de verzakking van de stad Jakarta. Door het ontbreken van een waterleidingstelsel wordt water uit de grond gepompt, waardoor de stad met 15 cm per jaar zakt en onder de zeespiegel komt te liggen.

INTERVIEWS met:

- Ronny Poluan, gids (Jakarta Hidden Tour), die Kuipers rondleidt door de sloppenwijken;
- Lida Pet-Soede (WWF Indonesië);
- dynamietvisser;
- Aganto Seno, park ranger;
- Olivier Pouillon (Bali Recycling);

Start ANDRÉ OP AARDE : Na... Baart, A.W. (ABA) - Outl... SOM - Dé uitkomst in leer... par. 1.3. steden, jakarta... Internet 150% 17:15

VN-kenmerken van krottenwijken

- Geen bescherming tegen extreme omstandigheden
- Meerdere personen in dezelfde woonruimte
- Beperkte toegang tot schoon drinkwater
- Onvoldoende sanitaire voorzieningen
- Onzeker bezit van de woning

Bidonvilles, krottenwijken, slums, favelas



India

Bidonvilles, krottenwijken, slums, favelas



Nairobi (Kenia)

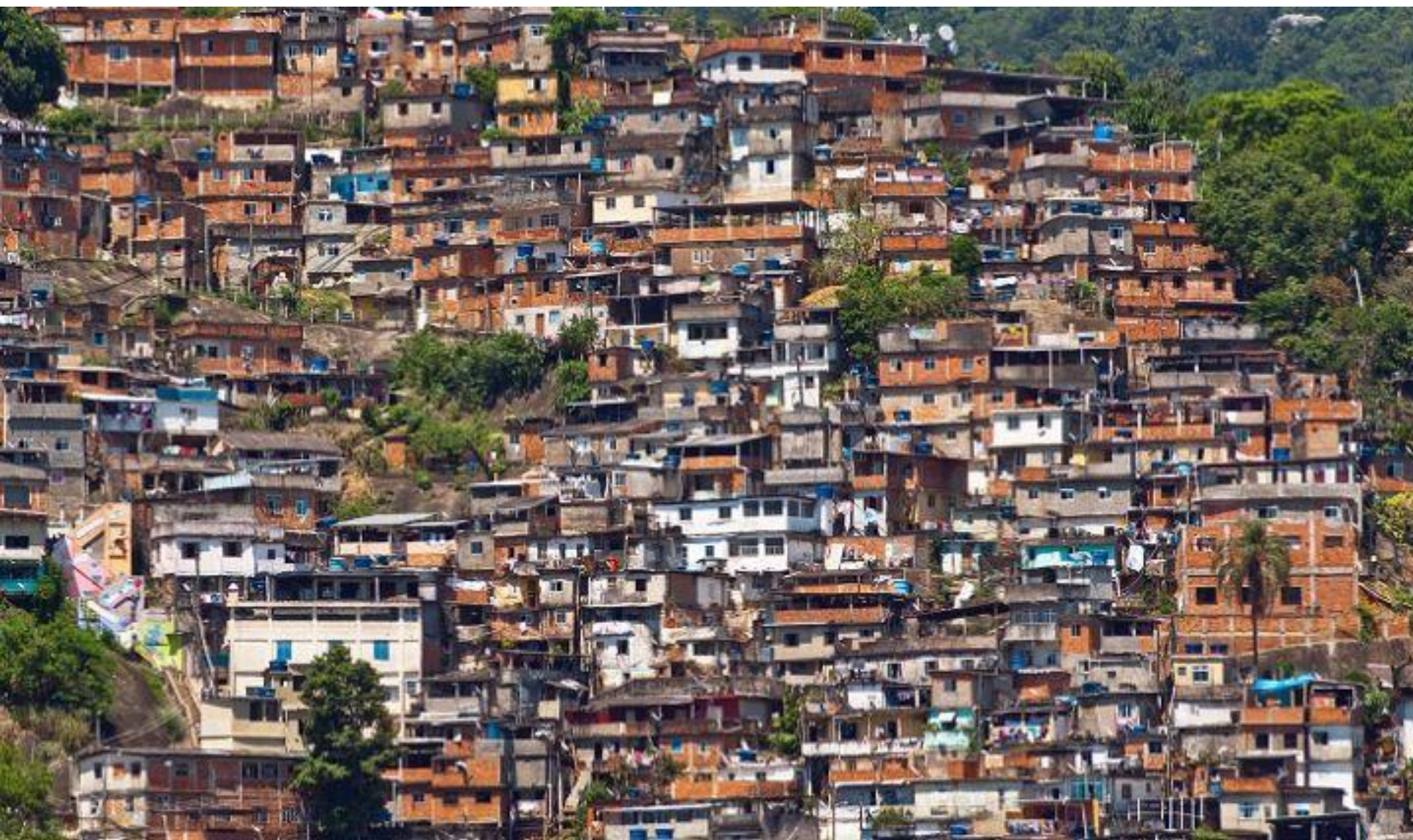
Bidonvilles, krottenwijken, slums, favelas



Mali









Zelfbouw is belangrijk

ZELFBOUW IN TACAGUA, LA PAZ

De foto's illustreren de ontwikkeling van enkele woningen in de informele wijk Tacagua in La Paz (Bolivia) in 1980-2006. De eerste bouw vond plaats tegen het einde van de jaren 70. Op het perceel in het midden van de bovenste foto (1980) zien we een basiseenheid op de achterzijde van het perceel. De begane grond is gebouwd met adobes (blokken van in de zon gedroogde leem), de façade van de verdieping erboven is van baksteen. Die overgang zegt iets over de (verbeterde) status van de bewoners. Op de aangrenzende percelen liggen bouwmaterialen.

Twee jaar later, in 1982 (foto 2), is op het rechterperceel een rudimentaire basiswoning gebouwd en links een bakstenen gebouw van drie verdiepingen. De lemen muur van de middelste woning is gestuct. De buitenmuur van het perceel is in verband gemetseld en de patio is geplaveid.

Foto's 3 en 4, uit respectievelijk 1995 en 2006, tonen de ontwikkeling van het hele blok. Alle gebouwen tellen inmiddels drie verdiepingen, en met ruime dakterrassen zijn deze nu 'af'. De woningen beschikken over stromend water, rioleering, elektriciteit en de straten zijn geasfalteerd.





Behalve de wijken van de armen zijn er de gated communities



Gated communities in Brazil



Gated communities in Brazil

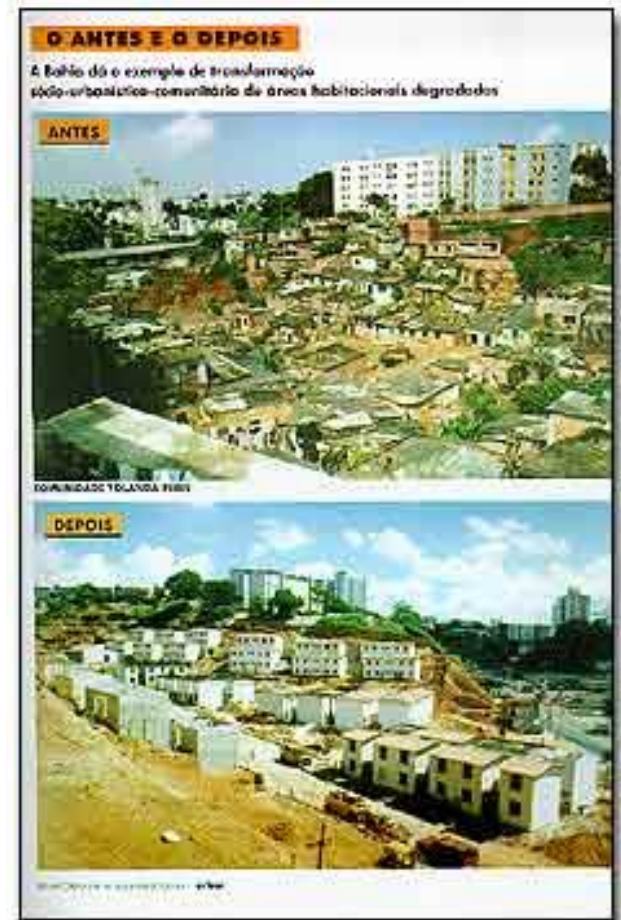
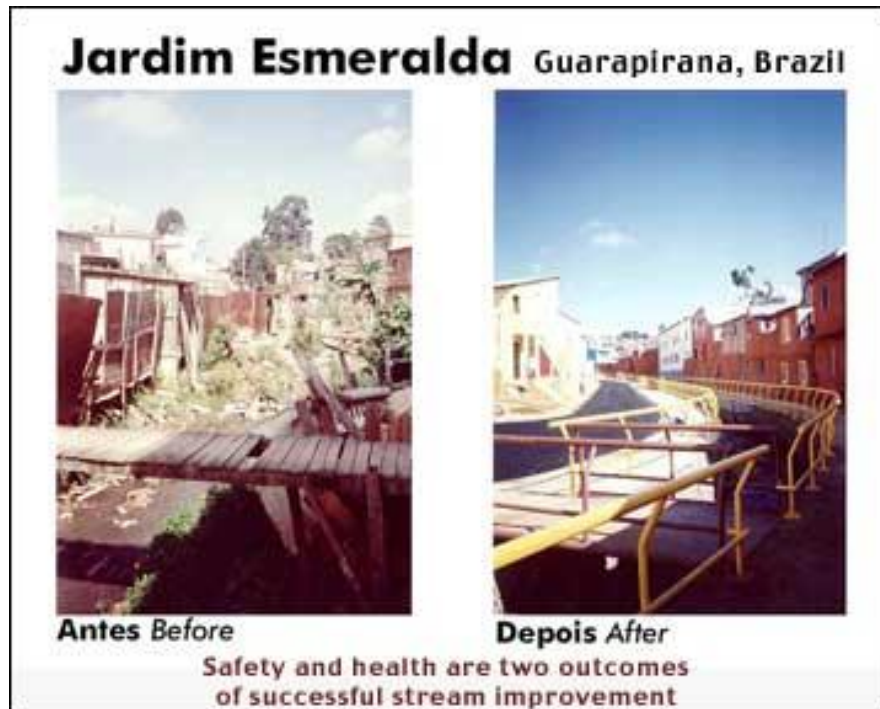


Gated communities in Brazil



Hoe de favelas te verbeteren?

- Verbeteringen in infrastructuur en voorzieningen



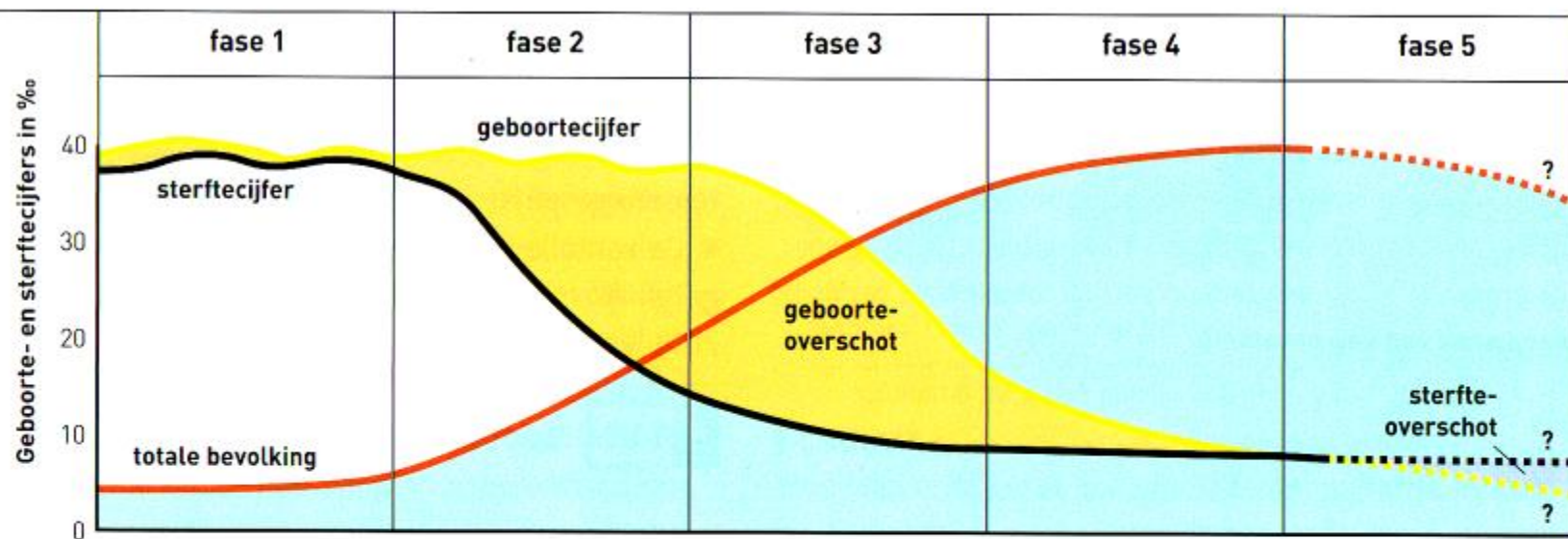
- Site-and-servicesprojecten; Buiten de stad legt men de basisvoorzieningen voor een wijk aan. Wegen, waterleiding, riolering, elektriciteit.



Enkele demografische zaken

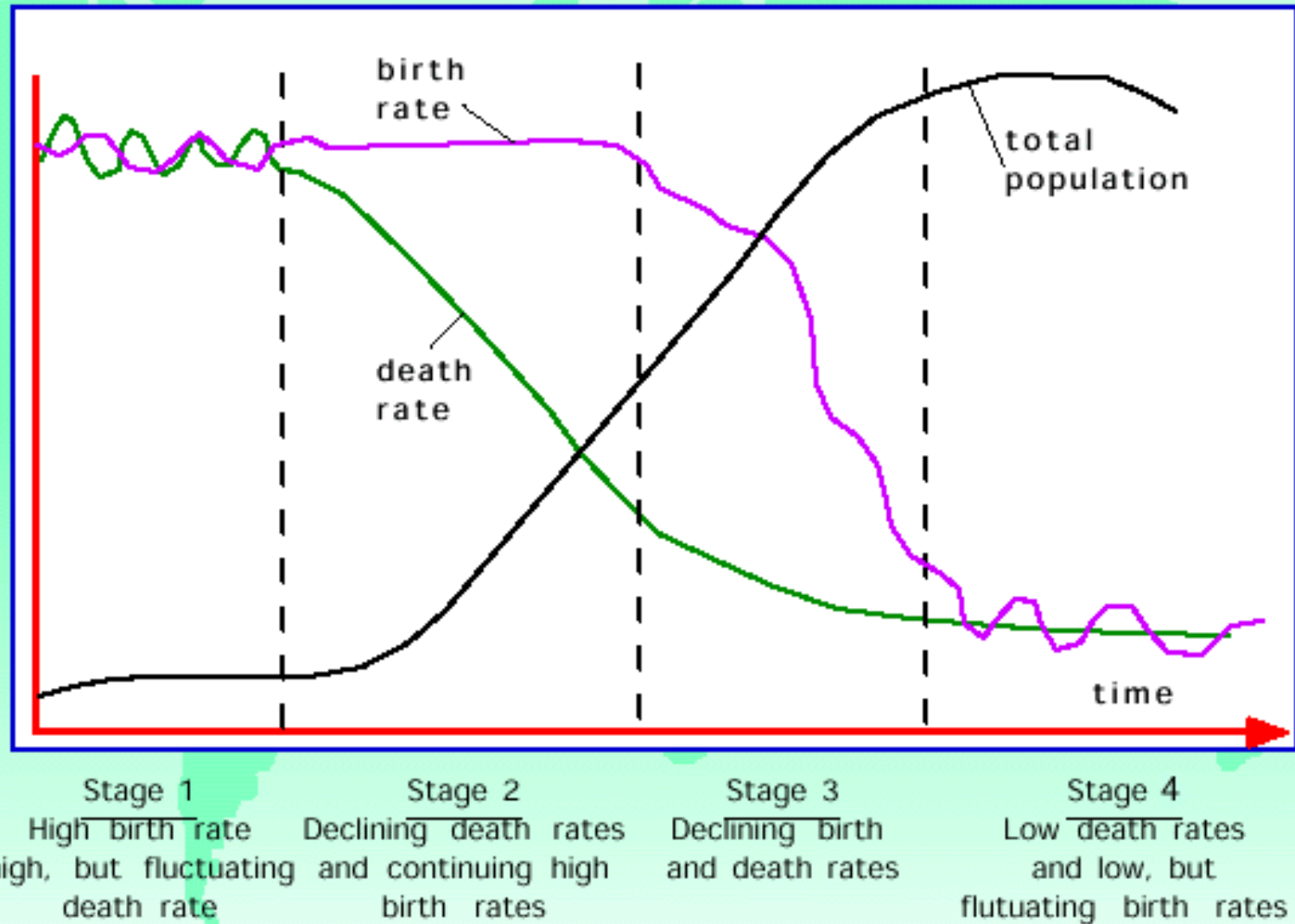
Land	Geboortecijfer		Sterftecijfer		Natuurlijke groei in %	
	1996	2010	1996	2010	1996	2010
Brunei	27	18	3	3	2,4	1,5
Cambodja	45	26	16	8	2,9	1,6
Filipijnen	30	26	9	6	2,1	2,0
Indonesië	24	18	8	6	1,6	1,2
Laos	43	27	15	8	2,9	1,9
Maleisië	28	21	5	5	2,4	1,6
Myanmar	31	19	12	8	1,9	1,1
Oost-Timor	37	26	16	6	2,1	2,0
Singapore	16	9	5	5	1,1	0,4
Thailand	20	13	6	6	1,4	0,7
Vietnam	30	17	7	6	2,3	1,1

▼ **FIGUUR 7.6** Het demografische transitie model.



geboortecijfer	hoog	hoog	afnemend	laag	erg laag
sterftecijfer	hoog	daalt snel	daalt langzaam	laag	laag
natuurlijke bevolkingsgroei	weinig of geen groei	heel snel (bevolkingsexplosie)	de groei neemt af	weinig of geen groei	langzame afname
redenen voor verandering geboortecijfer	• veel kinderen nodig om mee te werken op de boerderij • veel kinderen sterven jong • godsdienstige en maatschappelijke redenen • geen geboortepanning		• verbeterde medische zorg • beter en meer voedsel • minder kinderen nodig	• geboortebeperking • goede gezondheid • verbeterde positie van vrouwen (werk, carrière) • later trouwen	
redenen voor verandering sterftcijfer	• ziekten • honger • slechte medische en hygiënische kennis	• verbeteringen medische zorg • waterleiding en riolering • minder kinderen sterven		• goede gezondheidszorg • betrouwbare voedselvoorziening	

The Demographic Transition



Het transitiemodel

Geboortecijfers

Nederland: 11

Indonesië: 20

Kenia: 40

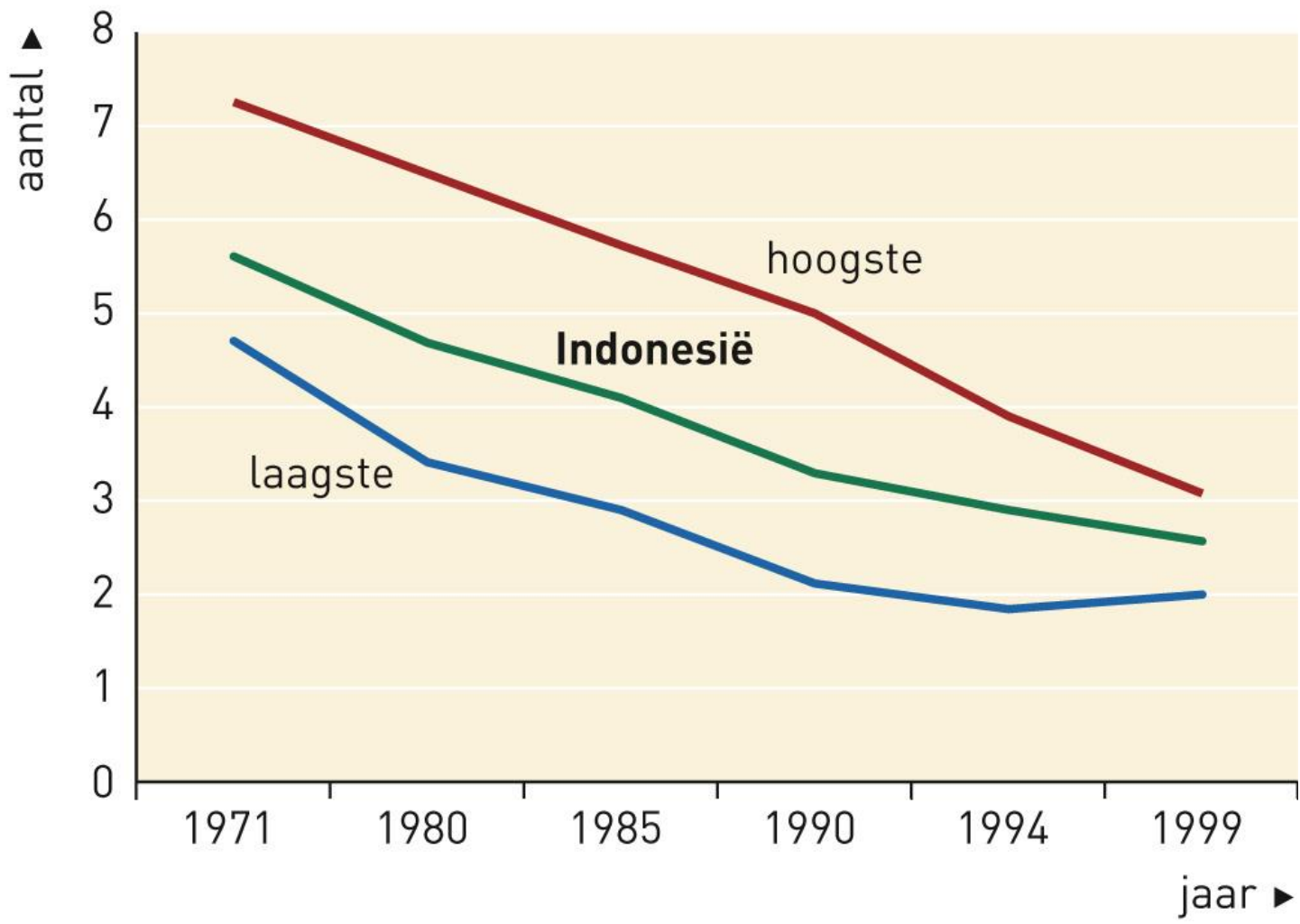


Sterftecijfers:

Nederland: 9

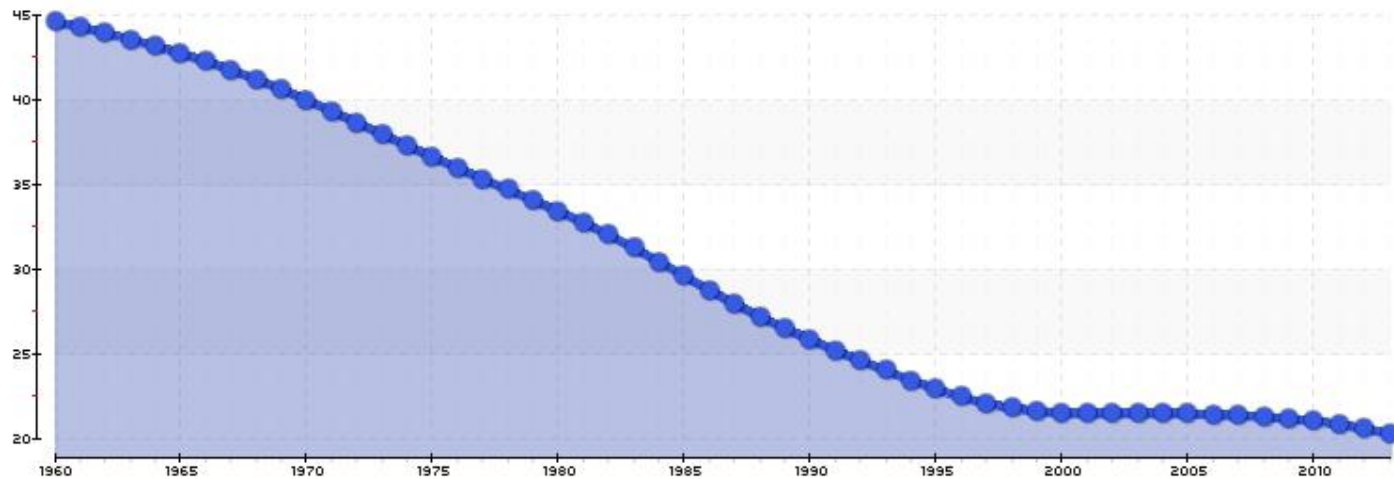
Indonesië 6

Kenia: 14



Gemiddeld aantal ki

Indonesia - Birth rate, crude (per 1,000 people)



Source : The World Bank

Date : 2015

Creation: Actualitix.com - All rights reserved



Brazilië, cijfers uit 4 atlassen

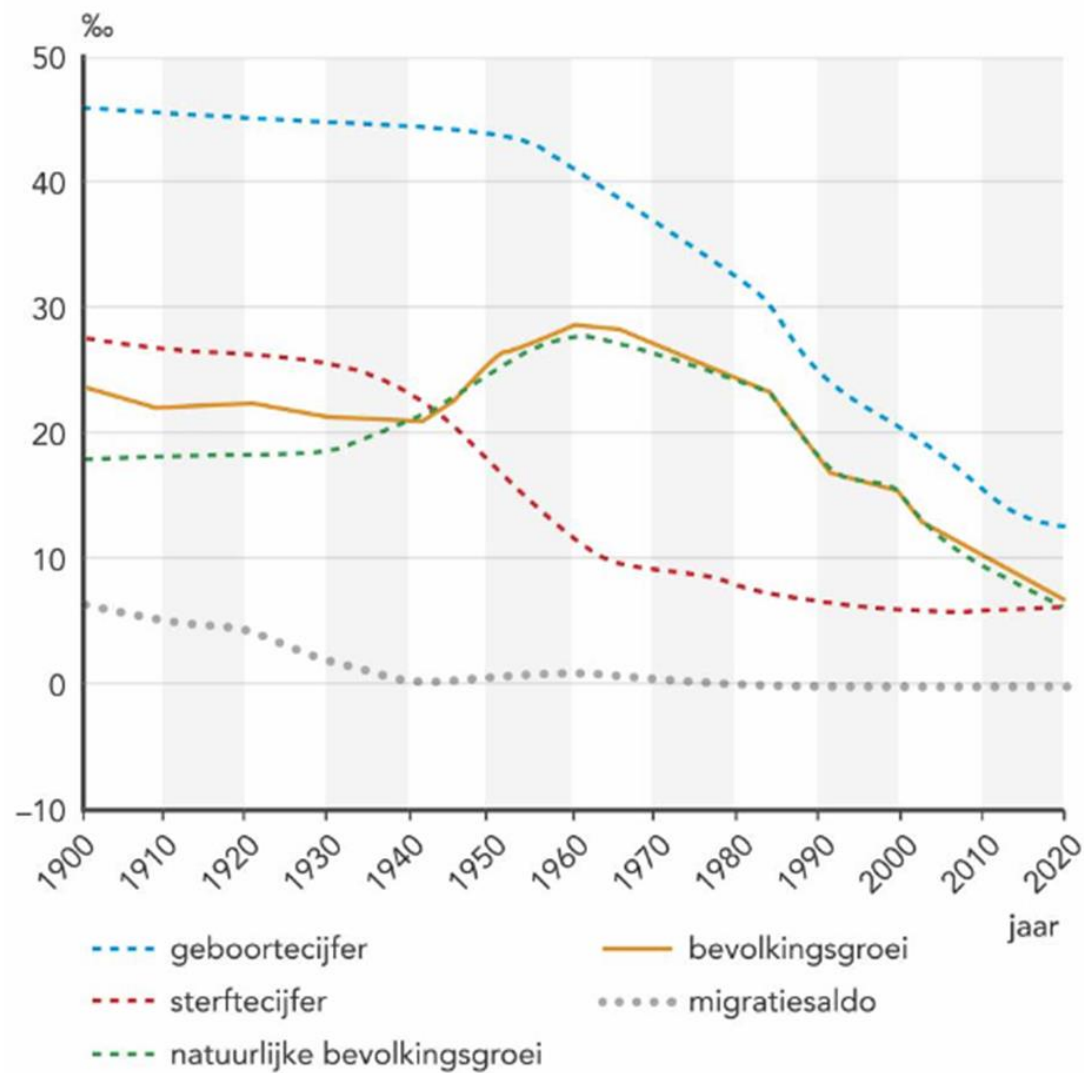
	2003	2006	2010	2013
Geboortecijfer	18	17	18	15
Sterftecijfer	6	6	6	6
Geboorte-overschot	12	10	12	9

Twée soorten bevolkingsgroei:

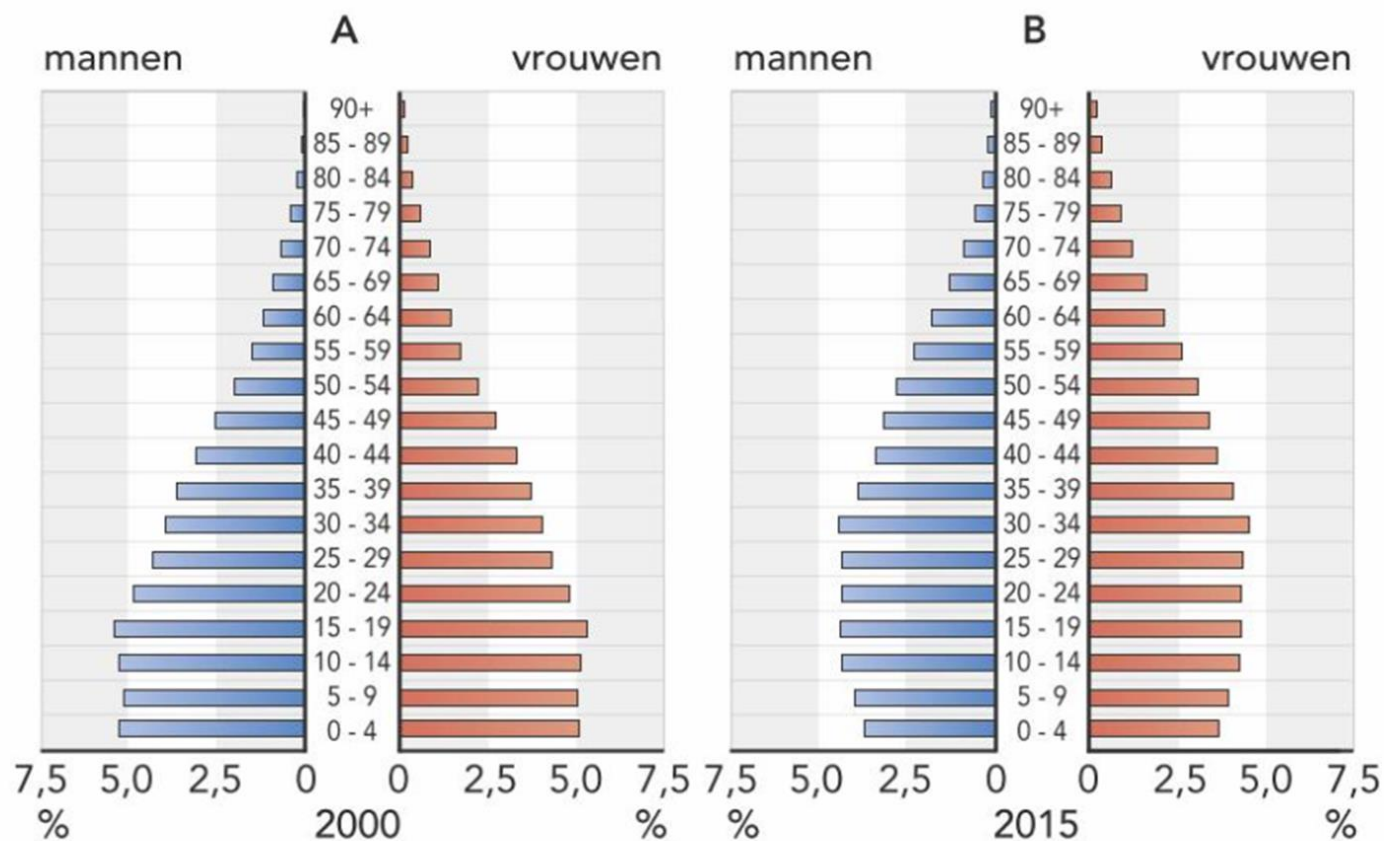
- Natuurlijke bevolkingsgroei
- Sociale bevolkingsgroei

Waardoor daling geboortecijfer (vruchtbaarheidscijfer)

- Minder armoede → kinderen hoeven niet te werken
- Zuigelingensterfte gedaald
- Vrouwen werken steeds meer
- Anticonceptiemiddelen
- Kinderen kosten geld
- Minder boeren (kinderen minder nodig)
- Family planning programs



FIGUUR 3.12 Demografische transitie en migratiesaldo in Brazilië, 1900 - 2020.



FIGUUR 3.14 Brazilië, bevolkingsdiagrammen, 2000 en 2015.

Wat beïnvloedt de vruchtbaarheid:

1. Kinderen werken mee
2. Hoge zuigelingssterfte
3. Religie
4. Family Planning programs
5. Oudedagsvoorziening
6. Huwelijksleeftijd



"Indonesia is rightfully regarded as a world leader in family planning."

Read more about Ambassador Pascoe applauding Indonesia on its family planning success [PDF, 305KB]



Probleem in Indonesië: De jonge leeftijdsopbouw

< 15 jaar Indonesië: 29,7 %

< 15 jaar Nederland: 18,3%



Demografische investeringen zijn hoog



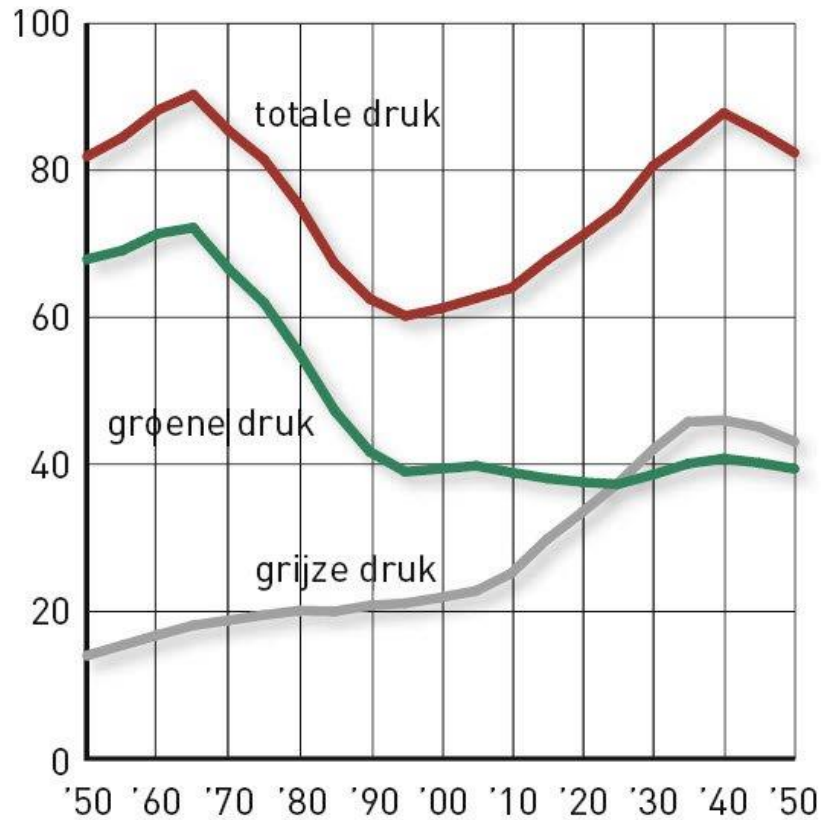
Demografische druk

Geeft de verhouding aan tussen de productieve en niet-productieve leeftijdsgroepen in de samenleving.

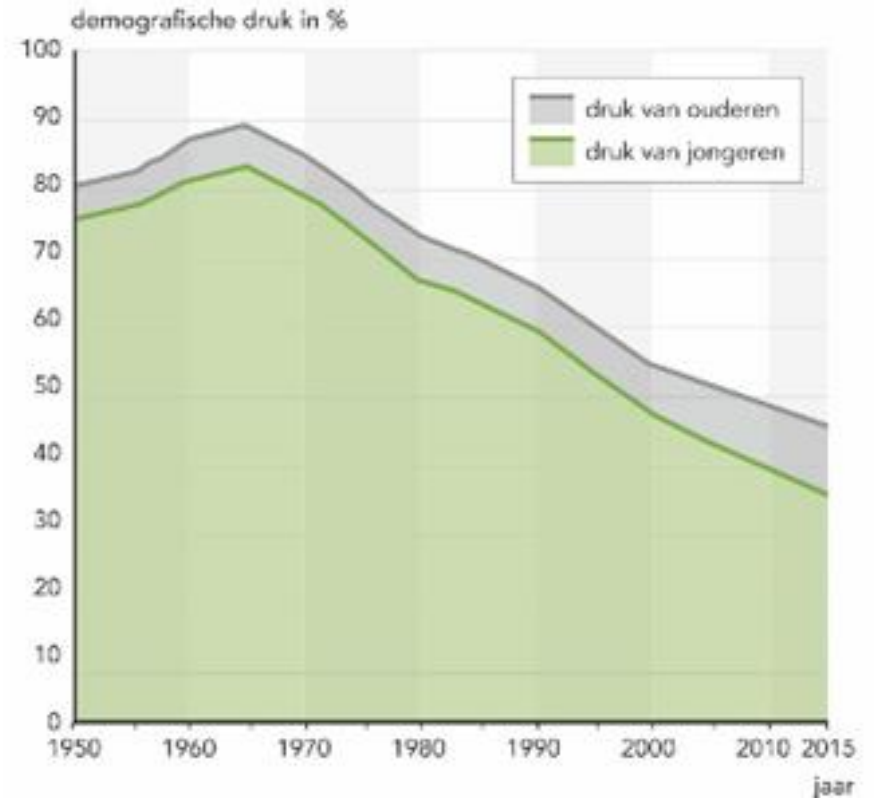
$$\frac{\text{Aantal 0-19 jaar + 65+}}{\text{Aantal 20-64 jarigen}} \times 100 =$$

$$\frac{\text{Vb: } 35.000.000 + 4.500.000}{46.500.000} \times 100 = 84,95$$

Demografische druk



W6 Demografische druk in Brazilië, 1950 - 2015.



Grijze druk:

Geeft de verhouding aan tussen de 65+ ers en de productieve leeftijdsgroepen in de samenleving.

$$\frac{\text{Aantal 65+}}{\text{Aantal 20-64 jarigen}} \times 100 =$$

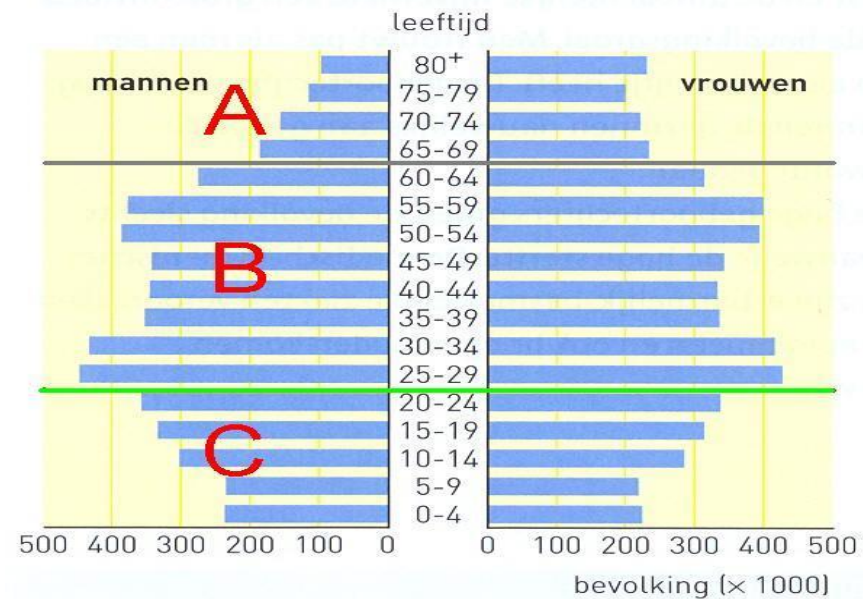
Groene druk:

Geeft de verhouding aan tussen de 0-19 jarigen en de productieve leeftijdsgroepen in de samenleving.

Aantal 0- 19 jaar
_____ X 100 =
Aantal 20-64 jarigen

Demografische druk

- **Vergrijzing**: toename van het aandeel ouderen in de samenleving.
- **Ontgroening**: afname van het aandeel jongeren in een samenleving.
- **Demografische druk**: verhouding tussen de 'productieve leeftijdsgroep' en de 'niet-productieve leeftijdsgroep'.
 - som van de 'groene druk' en de 'grijze druk'
 - $\frac{A+C}{B} \times 100$
- **Grijze druk**: het aantal personen van 65 jaar of ouder als percentage van het aantal personen van 20-64 jaar.
- **Groene druk**: het aantal personen jonger dan 20 jaar als percentage van het aantal personen van 20-64 jaar.



Toerisme



Formele sector



Informele sector

Waarom komen toeristen?





Schaduwzijde: milieuproblemen

En de regeringen promoten duurzaam toerisme, maar dit toerisme leidt niet altijd tot verbetering van de levensstandaard van de bevolking.

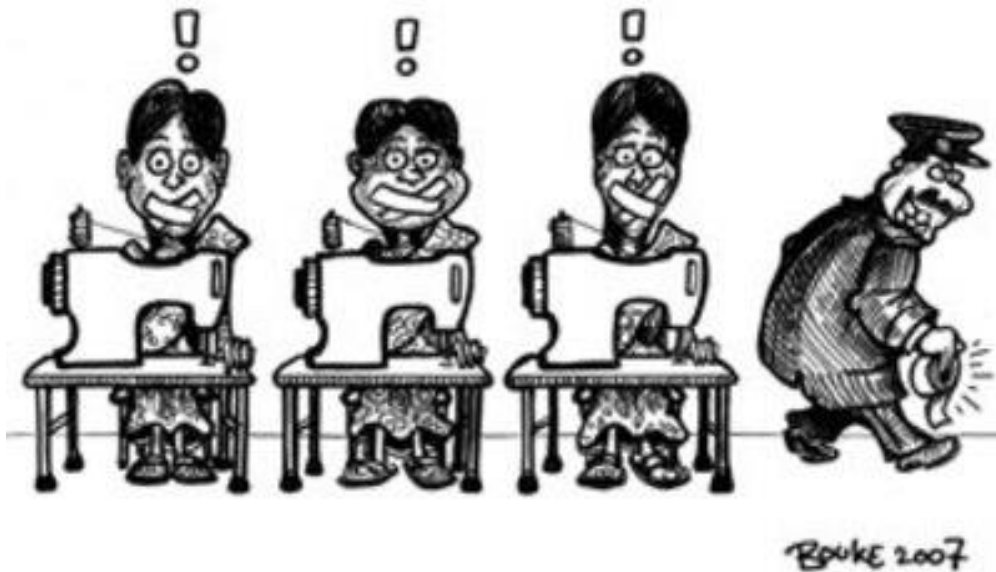


Ook: Verborgen werkloosheid





Aziaten werken ook
elders in Azië



Indonesiërs werken ook als gastarbeiders in het buitenland





Een geografische of ruimtelijke reden gaat altijd over de ligging

Noem een geografische reden waarom mensen uit Indonesië naar S.A. gaan en niet naar West-Europa.

Men gaat niet naar Nederland, want S.A. ligt dichterbij. S.A. is een tussenliggende mogelijkheid



Teleblik
Zuid-Korea





Seoul

Tips voor het maken en leren van het SE

- Leer goed en tijdig. Veel kennis nodig.
- Laat iemand je overhoren (met de begrippen)
- Zorg dat je bij ieder begrip wat kan vertellen (de context).
- Lees de vragen goed.
- Denk niet te snel: “Oh, dat heb ik geleerd...” Het kan net anders zijn.
- Formuleer zorgvuldig en niet te kort.
- Kijk je werk nog een keer na.

Hoe worden examenvragen gesteld?

A. Je antwoord moet een oorzaak-gevolgrelatie bevatten.

B. Je antwoord moet een situatiebeschrijving en een algemene regel bevatten.

Vb. van A:

Waardoor leidde de suburbanisatie in de jaren '60 en '70 tot vergrijzing van de stad? Je antwoord moet een oorzaak-gevolgrelatie bevatten.

Vb. van B:

Verklaar het debiet tussen Nederland en Zwitserland in de Rijn. Je antwoord moet een situatiebeschrijving en een algemene regel bevatten.

En:

- Leg uit...
- Beredeneer...
- Beargumenteer...